

อนิจจตากถา

ของ

พระธรรมบัญญัติ วัดสามพระยา

และ

อภินิหาร กับ การรักษาโรค

ของ

นายแพทย์บัณฑิต เลขะวัต

พิมพ์เป็นอนุสรณ์

เนื่องในการสถาปนาภิกษุ

แม่แหวน ทับแถม (พักหลัง)

อค
ท852อ
2511

ณ เมรุวัดคอนเมือง พระนคร

๑๑ มีนาคม ๒๕๑๑

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961129878

อน. 17

วันที่ ๗ ม.ค. ๒๕๑๙
เลขทะเบียน ๐๔๙๕
เลขที่ อน ๖๘๕๖๐

อนิจจตากถา

ของ

๒๕๑๑

พระธรรมบัญญัติ วัดสามพระยา

และ

อภินิหาร กับ การรักษาโรค

ของ
นายแพทย์บัณฑิต เลขะวัต

พิมพ์เป็นอนุสรณ์

เนื่องในการสถาปนากิจศพ

แม่แหวน ทับแถม

ณ เมรุวัดคอนเมือง พระนคร

๑๑ มีนาคม ๒๕๑๑ สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

คำนำ

ในงานปลงศพโยมแม่ครั้งนี้ ลูก ๆ ของโยมแม่ คือ ข้าพเจ้ากับพี่และน้องทุกคน คงยึดถือคติและประเพณีที่ถือกันมาในเรื่องต้องมีหนังสือแจกเป็นที่ระลึกในงาน เพื่อเป็นส่วนปฏิบัติการแก่ทุกท่านที่เคยได้ช่วยเหลือเกื้อกูล และได้กรุณาให้เกียรติมาในงานปลงศพครั้งนี้ ส่วนที่จะพิมพ์หนังสือเรื่องอะไรนั้น ตกเป็นภาระของข้าพเจ้าที่จะต้องเลือกตามที่เห็นควร

เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้และเคยสังเกตมา หนังสือที่พิมพ์แจกในงานศพ พอจะสรุปได้เป็น ๒ ประเภท คือประเภทที่เป็นวิชาการอย่างหนึ่ง กับประเภทคำสอนอีกอย่างหนึ่ง สำหรับในงานครั้งนี้ ข้าพเจ้าตกลงใจจะพิมพ์หนังสือประเภทคำสอน และ ประเภทวิชาการรวมเป็น ๒ เรื่องด้วยกัน โดยมุ่งเอาคำสอนที่ผู้อ่านผู้ฟังจะเข้าใจได้ง่ายทั้งจะเป็น ประโยชน์ แก่ชีวิตประจำวันของแต่ละ ท่านอีกส่วนหนึ่งด้วย ประเภทคำสอนที่เป็นคติธรรมทางพระพุทธศาสนานั้น ข้าพเจ้าได้นำสำเนาพระธรรมเทศนา “อนิจจาทกถา” ของพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระธรรมบัญญัติ เจ้าคณะจังหวัดพระนคร วัดสามพระยา ซึ่งได้บันทึกเทปอัดเสียงไว้เมื่อวันบำเพ็ญกุศลครบสัตตมวารของโยมแม่ เมื่อ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๐ พระธรรมเทศนากัณฑ์ นั้นนับว่าเป็นที่ซาบซึ้งใจแก่บุตรีตาของโยมแม่และท่านที่ได้สดับเป็นอย่างยิ่ง และก็ได้รับความกรุณาจาก พระเดชพระคุณผู้เป็นองค์แสดงให้จัดพิมพ์เป็นส่วนปฏิบัติการ

ในงานปลงศพครั้งนี้ได้ ข้าพเจ้า พร้อมด้วยพี่น้องทุกคน ขอกราบ
 ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย ส่วนบทความอีกตอนหนึ่งนั้น
 คือ เรื่อง "อภินิหาร กับ การรักษาโรค" โดยนายแพทย์ บัณฑิต
 เลชะวัต เรื่องนี้เป็นบทความที่ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน
 ฉบับที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๐ ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเรื่อง
 ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ในการที่จะนำออกเผยแพร่ และเป็นส่วน
 หนึ่งในประเพณีวิชาการ ถึงแม้ว่าเรื่องนี้จะขัดต่อความรู้สึกของคนส่วน
 มากที่ยังหลงใหลต่ออภินิหารที่ไม่ใช่เป็นคำสอนของ พระพุทธศาสนา
 อยู่บ้างก็ตาม เมื่อได้อ่านและใคร่ครวญให้ละเอียดแล้ว ท่านจะได้
 ทราบความเป็นจริงจากเรื่อง "อภินิหาร กับ การรักษาโรค" อันจะเป็น
 ประโยชน์แก่ตัวท่านเองและทุกๆท่านที่ได้ให้ความสนใจในเรื่องนี้

อนึ่ง ในการนำเอาบทความเรื่องอภินิหารกับการรักษาโรค ของ
 นายแพทย์บัณฑิต เลชะวัต มาจัดพิมพ์ในครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณ
 คุณประจวบ ทองอุไร บรรณารักษ์ หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน
 และคุณนพพร บุญฤทธิ์ บรรณารักษ์หนังสือนิตยสารชาวกรุงที่ได้
 อนุมัติเรื่องนี้ให้จัดพิมพ์เป็นส่วนธรรมบรรณาการในงานนี้ กับทั้งขอ
 อนุโมทนาต่อนายแพทย์ บัณฑิต เลชะวัต ท่านผู้เป็นเจ้าของและ
 เรียบเรียงเรื่องนี้ ในประการสุดท้าย พวกลูกๆ ของโยมแม่ขอขอบ
 พระคุณเป็นอย่างยิ่ง กับทั้งขอขอบคุณและขอบใจ แก่ทุกท่านที่ได้
 กรุณามาให้เกียรติในการประชุมเพลิงโยมแม่ครั้งนี้

พระครูปลัดแก้ว

ในนามแห่งลูก ๆ ของโยมแม่

แม่แหวน ทับแถม

ช้าตะ พ.ศ. ๒๔๓๓

มตะ ๔ พ.ย. ๒๕๑๐

ประวัติสังเขป

แม่แหวน ทับแถม

แม่แหวน ทับแถม (พักสังข์) เป็นบุตรคนโต ของกำนันบุญนางวัน พักสังข์ เกิดเมื่อวันเสาร์ เดือน ปี่ชาล พ.ศ. ๒๔๓๓ ณ บ้านตำบลสีกัน (คลองเกลือ) อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

เมื่อแม่มีอายุสมควรในการมีเรือนแล้ว บิดามารดาได้จัดให้แต่งงานกับพ่อ (พ่อคล้าย ทับแถม) ซึ่งเป็นบุตรของขุนพิทักษ์สีกันเขต (เปาะ ทับแถม นางสาย ทับแถม) อดีตกำนันตำบลสีกัน อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีบุตรธิดารวมกัน ๑๑ คน คือ

๑. นายพลอย ทับแถม
๒. นายเพชร ทับแถม
๓. ท.ญ. แดง ทับแถม ถึงแก่กรรม
๔. นายพัฒน์ ทับแถม
๕. นางม้วน หวังชม
๖. นางคลี บุญเกิด
๗. พระครูปลัดเกล้า ทับแถม
๘. นายเฉลิม ทับแถม
๙. นางละเอียด บุญคง
๑๐. นางละออ ม่วงสาย
๑๑. ท.ญ. ถึงแก่กรรม

แม่ ๆ ในขณะยังมีชีวิตอยู่เป็นผู้ยึดมั่นในพระพุทธศาสนา มีความ
 มานะออกตน และขยันในกิจการงาน เคยตรากตรำทำงานหนักเนื่องใน
 การเลี้ยงบุตรธิดาค้ำยลำพังตนเองมาเป็นเวลาเกือบ ๓๐ ปี (พ่อตาย
 เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗) เมื่อบุตรธิดาเจริญวัยและมีครอบครัวไปบ้างแล้ว
 ในบั้นปลายของชีวิต แม่ ๆ ได้เข้ามาหาความสงบในทางธรรมได้ไม่นาน
 นัก โดยมาพักอยู่ ณ วัดคอนเมือง และเกิดอาการป่วยอย่างกระ-
 ทั่งหัน เมื่อ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๐ โดยมีอาการหน้ามืดและล้มลงไป
 รุ่งขึ้นได้นำเข้ารักษาพยาบาล ณ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช หลังจาก
 เข้ารักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล ๓ วันแรก แม่ ๆ ไม่มีอาการเจ็บมากนัก
 แต่ต่อจากนั้นมาแล้วมีอาการทรุดลงเรื่อย ๆ และถึงแก่กรรมเมื่อ
 วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๐ เวลา ๑๕.๔๕ น. ด้วยอาการอันสงบ ณ
 โรงพยาบาลภูมิพล ฯ อาคาร ๑๐๒๒ ห้องเลขที่ ๑๕ รวมอายุได้ ๗๘ ปี

อนิมิตฺตมณฺเฑาะฏี มจฺจานํ อิธ ชีวิตํ

กสิรมจฺจ ปรีตฺตมฺจ ตมฺจ ทุคฺเคน สํยฺกํ

ชีวิตของสัตว์ทั้งหลายในโลกนี้ไม่มีนิมิตต์เครื่องหมาย ใคร ๆ
 ทราบไม่ได้ว่าจะดับไปเวลาใด ชีวิตนั้นเป็นของน้อย ฝืดเคือง เป็น
 อยู่ได้ยาก ทั้งประกอบด้วยทุกข์ ดังนี้ ๆ

(๓)

นับตั้งแต่โยมแม่ฯ บ่วยและรักษาตัวอยู่ ณ โรงพยาบาลภูมิพล-
ออกุลยเดช ได้มีท่านที่เคารพนับถือ ญาติ - มิตร ทั้งกฤหัสถ์และ
บรรพชิต ได้ไปเยี่ยมเยียนอยู่เสมอมิได้วันแต่ละวัน ทางโรงพยาบาล
นายแพทย์และนางพยาบาล ได้เอาใจใส่ดูแลในการรักษาพยาบาลเป็น
อย่างดียิ่ง โดยเฉพาะนายแพทย์ น.ท. จีรัง จุลชาติ และพยาบาล
ประจำอาคาร ๑๐ ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นพิเศษ และเมื่อโยมแม่
ถึงแก่กรรม ก็ได้มีท่านที่เคารพนับถือทั้งกฤหัสถ์และบรรพชิตเช่น
เดียวกันเป็นจำนวนมาก มาแสดงความเสียใจ และร่วมในการบำเพ็ญ
กุศล อาทิ พลาอากาศเอก บุญชู และคุณหญิง อนงค์ จันทบุบผา
ได้มอบให้ ผู้แทน นำหรีดมาคารวะศพในวันตั้งบำเพ็ญกุศล ฯลฯ

อนึ่ง ในการจัดพิมพ์หนังสือเพื่อเป็นอนุสรณ์ เนื่องในการ
ณานกิจศพโยมแม่ครั้งนี้ ได้มีท่านสหธรรมิก และท่านที่เคารพนับถือ
รวม ๒ ท่าน ช่วยรับเป็นภาระในการจัด พิมพ์หนังสือให้เป็นส่วน
เฉพาะ คือ

๑. ท่านพระครูบรรณสารสุนทร เจ้าอาวาสวัดพยุหคิอาราม
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐.๐๐ บาท

๒. คุณพี่ประยูร รัตนานพ ซอยอารี ถนนพหลโยธิน
พระนคร ๑,๗๕๐.๐๐ บาท และ

๓. สหธรรมิก โดยมีท่านมหาแห่ม เฉลยวรรณ พร้อม
ด้วยคณะศิษย์ (วัดคอนเมือง) รั้งจัดไทยธรรม เครื่องกัณฑ์เทศน์
ทั้งหมด

(๔)

ในนามของบุตรธิดา ขอกราบหมั้นสักการพระเดรานุเดระ
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง แก่ทุกท่านที่กรุณาได้ให้เกียรติ และมา
เป็นเกียรติในการประชุมเพลิงโยมแม่ครั้งนี้

พระครูปลัดแคล้ว สุธมฺโม (ทับแถม)

ในนามแห่งลูก ๆ ของโยมแม่

อนุสรณ์โยมแม่

เสาร์ที่ ๒๔ ต.ค. ๑๐ ประมาณ ๐๙.๐๐ น. ข้าพเจ้ากำลังนั่งเขียนหนังสือ อยู่ในกุฏิ โยมแม่เข้ามายืนถามที่ประตูว่าเด็กมีบ้างไหม จะวานไปซื้อของให้ สักหน่อย ข้าพเจ้าตามเด็กให้แล้ว โยมแม่ก็กลับไปพัก (อยู่ใกล้ๆ กับกุฏิ ข้าพเจ้า) ตอน ๑๑.๐๐ น. กำลังฉันเพล หลานสาว (สุภาพร สัทธาพงษ์) มาส่งอาหารให้ย่าเช่นปกติมาบอกว่าย่าเป็นลมล้มลงไป ข้าพเจ้าก็คิดว่าเป็นลม อย่างธรรมดา เพราะตามปกติโยมแม่ไม่ใคร่จะเป็นลม เมื่อสองชั่วโมงมานี้ ยังเห็นเป็นปกติอยู่ทุกอย่าง ก็เลยให้เด็กหายาไปให้ เสร็จจากฉันเพลแล้ว เข้าไปดูตามว่าเป็นอย่างไร ก็ยังพุดรู้เรื่องและบอกว่ามันเวียนหัวแล้วก็ล้มลงไป คงไม่เป็นอะไรมากนัก แต่ลุกไม่ได้เท่านั้น เย็นวันเดียวกัน เมื่อน้องสาวมา จึงรู้ว่า โยมแม่ชักจะมีอาการไม่สู้ดีเสียแล้ว บัสสาวะออกมาโดยที่ไม่รู้สึกตัว และตลอดคืนนั้นก็บ่นแต่ว่าปวดหลังและตัวร้อน รุ่งขึ้นพี่น้องมาพร้อมกันแล้ว ปรึกษากันว่าจะนำไปพักรักษาตัวที่บ้าน แต่ให้ถามความประสงค์ของโยมแม่ ดูก่อน เมื่อตกลงใจจะไปพักที่บ้านพี่ชาย (พัฒน์) พอไปตามรถมาจะช่วยกัน อุ้มโยมแม่ไปขึ้นรถ โยมแม่กลับมีอาการไม่ดี ถึงกับนั่งไปเฉยๆ ข้าพเจ้าเห็น อาการไม่สู้ดีนัก จึงได้โทรฯ ไปหาหมอจีรัง (น.ท. จีรัง จุลชาติ) ที่บ้านและ เล่าอาการให้ฟัง ทั้งๆ ที่เป็นวันหยุดราชการ หมอจีรัง พอทราบรีบมาดู อาการพร้อมทั้งลงมือตรวจร่างกาย เมื่อตรวจแล้วบอกว่าควรจะนำไปรักษาที่ โรงพยาบาลและก็ได้ให้ไปเวลานั้นด้วย หมอจีรังรีบโทรฯ เรียกรถพยาบาล แต่ด้วยความใจร้อนของหมอจีรัง และมีความห่วงใยในอาการป่วยของโยมแม่ หมอฯ จึงได้ช่วยกันอุ้มโยมแม่ขึ้นรถส่วนตัวของหมอฯ นำไปโรงพยาบาลเสีย

เอง และได้เข้าพักรักษาตัวอยู่ที่อาคาร ๑๐ ชั้นบนของโรงพยาบาลภูมิพลฯ
 ในความดูแลของหมอจีรัง พร้อมด้วยนายแพทย์และพยาบาลเป็นอย่างดี

เสาร์ที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๐ วันนี้ ทางวัดจะทำพิธีฌาปนกิจศพ
 พระเริ่ม ข้าพเจ้าต้องเป็นภาระในการศพของพระเริ่มมาตั้งแต่โยมแม่เริ่มป่วย
 จนกระทั่งเข้าพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลแล้ว ข้าพเจ้าจะต้องไปเยี่ยมทุกวัน
 ไม่เคยขาด มีอยู่วันหนึ่ง คิดว่าจะไปในตอนค่ำ หลังจากกลับจากกิจกรรมที่
 กรมการศาสนาแล้ว คุณชูศรี รอดเดช ซึ่งไปเยี่ยมในตอนบ่าย โทรฯ มา
 บอกว่า โยมแม่ถามว่า “วันนี้พระไม่มาดอกหรือ” ข้าพเจ้ารีบโทรศัพท์แล้ว
 รีบไปทันที พอไปถึงโรงพยาบาล รู้สึกว่าโยมแม่มีอาการกระสับกระส่ายบ้าง
 เล็กน้อย แต่สติและความจำยังมั่นคง ถามว่าเป็นอย่างไรบ้าง โยมแม่
 พูดแต่เพียงว่าแ่และสั่นหัว ข้าพเจ้าเห็นแล้วสะท้อนใจเหลือเกิน วันนี้ทำไม
 โยมแม่จึงจ้องดูข้าพเจ้าแทบจะไม่กระพริบตา จะเดินไปทางไหนก็จ้องดูอยู่
 เรื่อย และในวันนี้ ข้าพเจ้าก็ต้องรีบไปธุระด่วนที่กรมการศาสนาในตอนนั้น
 ด้วย เข้าไปบอกว่า “ฉันไปธุระก่อนนะ” โยมยกมือขึ้นไหว้และเหลียวมอง
 ตามจนกระทั่งข้าพเจ้าเดินลับออกไป วาระสุดท้ายของโยมแม่มาถึงเมื่อ
 ๑๕.๔๕ น. ของเสาร์ที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๐ ในขณะที่รอรับแขกที่จะมา
 ในงานฌาปนกิจศพพระเริ่ม ทางโรงพยาบาลก็โทรฯ มาให้ทราบเกือบจะทุก
 ๑๐ นาที จนกระทั่งเมื่อเวลา ๑๕.๕๐ น. คุณสุคนธ์ อัมรามร โทรฯ มา
 ด้วยเสียงซาดๆ หายๆ ว่า โยมแม่สิ้นใจเสียแล้ว ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะประสพ
 อยู่กับสภาพของการตายอยู่เป็นนิตย์ แต่ก็ยังอดที่จะสลดใจและเสียใจในการ
 จากไปของโยมแม่ครั้งนั้นไม่ได้ นม้คุณของลูก นับตั้งแต่เป็นแม่ลูกกันมา ลูก

ได้ทดแทนบุญคุณอย่างใกล้ชิดก็เป็นเวลาอันสั้นเหลือเกิน เพราะนับตั้งแต่โยม
พ่อตาย ลูกก็มาพึ่งบารมีวัดตั้งแต่อายุ ๑๐ ปีกว่า ๆ ถึงแม้ว่าจะห่างกันเพียง
ระยะทางไม่ไกลนัก ก็เหมือนกับห่างกับโยมแม่เสียเหลือเกิน ลูกบวชเณร
เมื่ออายุ ๑๕ ปี ตั้งใจว่าจะบวชเพียงขี้เดียวแล้วจะสึกไปช่วยโยมแม่ทำมาหากิน
เหมือนพี่ ๆ น้อง ๆ เขาบ้าง แต่พอออกพรรษาไปบอกโยมแม่ว่าจะสึก โยมแม่
กลับพูดว่า “อย่าสึกออกมาเลย บวชเรียนเอาดีไปทางนี้เถอะนะลูก” ก็เลย
อยู่ได้เรื่อยมา เมื่อคราวที่ไปลามาอยู่วัดดอนเมือง (พ.ศ. ๒๔๘๑) เพราะสอบ
ไล่ได้ อาจารย์ส่งมาเรียนต่อที่วัดดอนเมือง ไปลาโยมแม่ โยมแม่พูดด้วย
ความดีใจยกมือพนม “ขอให้ไปดีเถิด ร่ำเรียนให้เป็นสมภารเจ้าวัดเถียว
นะ” เมื่อข้าพเจ้ามาอยู่วัดดอนเมืองจนกระทั่งอุปสมบทเป็นพระแล้ว โยมแม่
ก็ไม่เคยทอดทิ้ง ระยะทางจากบ้านมาดอนเมืองประมาณ ๖-๗ กม. เศษ สมัย
ก่อนยังไม่มีการเหมือนเดี๋ยวนี้ โยมแม่อุส่าห์เดินทางมาหา หอบหิ้วสัมภาระมา
พร้อมเกรงว่าจะอดอยาก และได้ถามทุกข์สุขอยู่เสมอ ในบางครั้งข้าพเจ้ามี
ทุกข์ร้อนหรือเกี่ยวกับเคราะห์กรรมอย่างหนึ่งอย่างใด ก็พยายามอย่างยั้งที่จะ
ไม่ให้โยมแม่รู้ แต่พอรู้เข้าก็อดไม่ได้ที่จะต้องมาเสียน้ำตาให้แก่ข้าพเจ้าทุก
ครั้งไป และทุกครั้งที่ถูกโยมแม่ก็พลอยชื่นชมไปด้วย เมื่อ ๑๕ กันยายน
๒๔๙๐ ข้าพเจ้าได้รับตราตั้งเป็นเจ้าอาวาส (รักษาการมา ๑๕ ปี) โยมแม่นั่งดู
เขาแห่ตราตั้งผ่านมา โยมแม่ก็ได้แต่นั่งพนมมือไหว้ ข้าพเจ้าเข้าไปบอกให้รู้ว่า
“เป็นสมภารแล้ว” โยมแม่ก็ได้แต่ถามว่า “ที่นั่นต่อไปจะเป็นอะไรอีกล่ะ” เพียง
เดือนเศษเท่านั้นที่ข้าพเจ้าได้รับตราตั้ง โยมแม่ก็มาจากไป

ในบั้นปลายชีวิตของโยมแม่ เหมือนกับจะรู้ว่าจะต้องตายแน่ จึง
ขอมาพักนอนอยู่กับข้าพเจ้าเรื่อยมาประมาณปีกว่า ๆ เท่านั้น ซึ่งแต่ก่อนนี้เคย

ชวนให้มาอยู่ด้วย จะมาอยู่ได้อย่างมากเพียงคืนสองคืนก็ต้องรีบกลับ ตาม
 เข้าก็บอกว่า เป็นห่วงลูกคนนั้นหลานคนนั้น ซึ่งก็เป็นธรรมดาของพ่อแม่ทุกคน
 มาตอนหลัง ๆ นี้ เมื่อมีใครมาชวนไปอยู่ด้วย โยมแม่ก็มักจะพูดกับคนอื่น ๆ
 และลูก ๆ ว่า “ข้าจะมาฝากฝังกับลูกพระ” และก็เป็นอย่างนั้น ซึ่งบางครั้ง
 ข้าพเจ้าเองก็ต้องบอกให้ไปเยี่ยมหลาน ๆ เสียบ้างเขาคิดถึง โยมแม่จึงยอมไป
 ชีวิตของโยมแม่ นั้น มีอะไรที่น่าศึกษาหลายอย่าง และเท่าที่นำมาเขียนใน
 หนังสือนี้เป็นประสบการณ์ส่วนหนึ่งที่ข้าพเจ้าได้ประสบมา และสิ่งไรที่โยมแม่ได้
 พูดและพรีสอน หากลูกทุกคนได้ประพฤติปฏิบัติตาม จะต้องประสบกับความ
 เจริญรุ่งเรืองเป็นแน่ และเชื่อว่าไม่มีพรอันใดที่จะศักดิ์สิทธิ์และขลังเท่ากับ
 พรของพ่อแม่ ลูกคนใดจะดี—ชั่ว จะเจริญขึ้นหรือเสื่อมลง ลูกคนนั้นจะต้อง
 เป็นผู้ที่หนักในกตัญญูกตเวที ข้าพเจ้าเองเป็นพระและต้องมีภาระช่วยรับ
 ผิดชอบในงานด้านพระศาสนา มาตั้งแต่อายุน้อย ๆ ปัจจุบันในบางครั้งต้อง
 ประสบกับอุปสรรคนานาประการ อาศัยเหตุที่โยมแม่เคยให้พรไว้ ว่า “จง
 อุดหนุน” พรอันนี้จึงเป็นพลังส่วนหนึ่งที่ช่วยทำให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสทำงาน
 ให้แก่พระศาสนา มาจนบัดนี้

กุศลกรรมใด ๆ ที่โยมแม่ได้บำเพ็ญไว้ด้วยดี ขอให้กุศลนั้นจงเป็น
 เครื่องอุปถัมภ์ค้ำชูให้โยมแม่จงอภิรมย์ชื่นชมในปรโลกเถิด และต่อไปของ
 ใต้เกิดมาเป็นแม่ลูกกันอีก ขอให้วิญญูญาณของโยมแม่จงสูงสุดดี

พระครูปลัดแคล้ว สุขุมโม (ทับแถม)

พระธรรมเทศนาอนิจจตากถา

ของ

พระธรรมปัญญาบดี

วัดสามพระยา

กรรมการมหาเถรสมาคม และเจ้าคณะจังหวัดพระนคร
แสดงเนื่องในโอกาสบำเพ็ญกุศลสัตตมวาร ศพแม่แหวน ทับแถม
ณ หอประชุม "พรเจริญดี" วัดคอนเมือง
วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๐

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ฯ
อุปฺปาโท ปญฺญาตติ วโย ปญฺญาตติ จิตฺตสฺส อณฺเณตตฺตํ ปญฺญาตติ ฯ
บัดนี้ จักรับประทานวิสัชนาพระธรรมเทศนา ในอนิจจตากถา จลอง
ศรัทธาประดับปัญญาบารมี อนฺุโมนาทกุศลบุญราศรีทักษิณานุปทานกิจ อัน
คณะบุตร — ธิดาของอุบาสิกาแหวน ทับแถม มีท่านพระครูปลัดแคล้ว สุธมฺโม
เจ้าอาวาสวัดคอนเมืองเป็นประธาน ได้มาปรารภบำเพ็ญให้เป็นไปในสมัย
นับเนื่องในสัตตมวารครบ ๗ วัน นับตั้งแต่อุบาสิกาแหวน โยมมารดา ได้
ทำกาลกิริยาเป็นต้นมา เพื่อประมวลกุศลจรรยาสัมมาปฏิบัติที่ตนได้บำเพ็ญตาม
คดิธรรมในทางพระพุทธศาสนา อุทิศเป็นเปตพลีแก่ท่านผู้เป็นมารดาบังเกิด
เกล้าของตน ด้วยอำนาจกตัญญูกตเวทิตาธรรม ตามลักษณะของสัปปริชชน
ในทางพระพุทธศาสนา การบำเพ็ญส่วนทักษิณานุปทานตกเป็นหน้าที่ของ
บุตรธิดา หรือกล่าวง่าย ๆ ตกเป็นหน้าที่ของลูกที่อยู่ ณ ภายหลังก จะพึง

บำเพ็ญ ในเมื่อท่านผู้เป็นมารดาบังเกิดเกล้าของตนทำกาลกิรยาล่วงลับไปแล้ว
 ความซอญปราศจากภูษิตตามพระพุทธรวงนะที่พระพุทธรเจ้าตรีสรสอน ในเรื่องหน้าที่
 อันบุตรธิดาจะพึงอุปัฏฐากบำรุงมารดาบิดาบังเกิดเกล้าของตน รวมลงเป็น
 ๕สถาน คือ ท่านเลี้ยงมาแล้ว เลี้ยงท่านตอบหนึ่ง ทำกิจของท่านหนึ่ง ดำรง
 วงสกุลหนึ่ง ประพฤติตนให้เป็นผู้ควรรับทรัพย์สินมรดกหนึ่ง เมื่อท่านล่วงลับ
 ไปแล้ว ทำบุญอุทิศให้ท่านหนึ่ง รวมเป็น ๕ สถาน กรณีเยะ ทั้ง ๕ สถานนี้
 อันบุตรธิดาที่ดี ประกอบไปด้วยคุณธรรมคือกตัญญูกตเวทิตาธรรมจะพึงบำเพ็ญ
 ตามกาลโอกาส ตามความสามารถของตน ๆ ที่จะพึงกระทำได้เพียงใด คณะ
 ท่านเจ้าภาพผู้เป็นลูกของอุปาสิกานแหวน ได้บำเพ็ญกรณีเยะอันเป็นหน้าที่ของตน
 ตามกำลังสามารถตามโอกาสที่มาถึง ด้วยปรารถนาคคุณธรรมคือกตัญญูกตเวทิตา
 ธรรมเป็นที่ตั้ง นับว่าได้ดำรงอยู่ในภูมิชั้นของคนที่ดี เพราะสมเด็จพระผู้มีพระ
 ภาคเจ้าได้ตรัสไว้ในพระสูตรแห่งหนึ่งว่า ภูมิ เว สาธุรูปานํ กตัญญู
 กตเวทิตา แปลว่า ความเป็นผู้กตัญญูกตเวทิตาเป็นภาคพื้นของคนดีทั้งหลายดังนี้
 ตามความในพระพุทธรวงนะซอญ อันบุคคลที่จะได้นามว่าเป็นสาธุชนคนดีตาม
 หลักในพระพุทธศาสนา จะต้องมีกตัญญูกตเวทิตาธรรมเป็นหลักใจ หรือเป็น
 หลักสำหรับประพฤติปฏิบัติของตน กตัญญูกตเวทิตาธรรมนั้น ไม่ใช่จำเพาะแต่
 บุคคลที่เป็นบุตรธิดาจะพึงกระทำ หรือแสดงออกแก่ท่านผู้เป็นบิดามารดาของ
 ตนเท่านั้นก็หาไม่ ท่านผู้ใดได้มีอุปการะแก่ตนก่อน ระลึกได้ เมื่อมีช่อง
 มีโอกาส และมีความสามารถพึงตอบแทนอุปการะนั้น ท่านย่อมเรียกสั้นว่า
 ปฏิการะ คือตอบแทน อย่างนี้ชื่อว่าตั้งอยู่ในกตัญญูกตเวทิตาธรรม

ความจริงก็เป็นเช่นนั้นอันบุคคลใดในโลกนี้ แม้จะตั้งอยู่ในฐานะเช่นใดก็ตาม ไม่ต้องกล่าวถึง อยู่ในฐานะที่ต่ำต้อย ในฐานะที่สูงศักดิ์ แม้กระนั้นก็ยังไมพ้นจากกตัญญูกตเวทิตาธรรม ความข้อนั้นมีปรากฏตัวอย่างในทางพระพุทธศาสนาเป็นอันมาก แม้สมเด็จพระผู้มีพระภาคผู้เป็นพระบรมศาสดา ของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ไม่มีผู้ใดจะลบหลู่เกินไปกว่าได้ และพระสาวกชั้นผู้ใหญ่ เช่น พระสารีบุตรซึ่งเป็นอัครสาวกฝ่ายขวา และได้สำเร็จพระอรหัตตัตถกิลสเป็นสมุจเฉทปหาน ชาติจากสันดานของท่านได้แล้ว แม้กระนั้นก็ยังประพฤติปฏิบัติ หรือประพฤติปฏิบัติในกตัญญูกตเวทิตาธรรม เมื่อความปรากฏเป็นหลักฐานเช่นนี้ พระพุทธวจนะดังกล่าวแล้วข้างต้น จึงเป็นเครื่องยืนยันว่า คนที่ได้นามว่า เป็นคนดีนั้น จะต้องมีความกตัญญูกตเวทิตาธรรมเป็นหลักใจ และเป็นหลักประพฤติปฏิบัติสำหรับตน ในพระบาลีข้อนี้ มีศัพท์หรือคำอยู่คำหนึ่ง ที่ควรจะได้วิเคราะห์ เพื่อหาความเข้าใจในทางกว้างขวาง ศัพท์นั้นหรือพระบาลีบทนั้น คือบทว่า ภูมि ในที่นี้แปลว่า พื้น ก็เป็นที่เข้าใจ แต่ความหมายของพระบาลีบทนี้ในที่ทั่วไป คำว่า ภูมि แปลกันว่าแผ่นดิน ท่านเปรียบกตัญญูกตเวทิตีเหมือนแผ่นดิน ก็เพราะเป็นรากฐาน เป็นประธานแห่งคุณธรรมทั้งหลาย เป็นที่ตั้งเป็นที่เกิด เป็นที่อาศัยแห่งคุณธรรมทั้งปวงเช่นเดียวกับแผ่นดิน ย่อมเป็นที่ตั้ง เป็นที่เกิด เป็นที่อาศัย เป็นที่ให้ประโยชน์แก่บรรดาสรรพสัตว์ในโลกทุกชนิด แต่บรรดาสิ่งที่หาวิญญาณไม่ได้เช่น ต้นไม้ และเครือเถาตลอดถึงสิ่งที่ไม่มืหังชีวิตและวิญญาณ เช่น แร่ธาตุต่าง ๆ บรรดา

มีในโลกก็ย่อมอาศัยแผ่นดินเป็นที่รองรับ เป็นที่เกิด เป็นที่อยู่ เป็นที่อำนวยความสะดวกทุกประการ เมื่อแปลศัพท์พระบาลีโดยตรงว่า ภูมิ คือ แผ่นดิน ดังกล่าวแล้ว ทำให้เห็นความกว้างขวางขึ้นว่า กตัญญูกตเวทิตาธรรมนี้เป็นธรรมหลักและเป็นธรรมอันสำคัญยิ่งของปวงชนโดยทั่วไป จะเว้นเสียมิได้ เหมือนกับแผ่นดินเป็นที่ยืน เป็นที่เกิดอาศัย หมดยแผ่นดินเมื่อใด สัตว์โลก และสิ่งที่มีชีวิต เช่น ต้นไม้และเครือเถา และสิ่งที่ไม่มีทั้งชีวิตทั้งวิญญาณ เช่นแร่ธาตุต่าง ๆ ก็ไม่สามารถที่จะเกิดและอาศัยอยู่ได้ เป็นอันสูญสิ้นทั้งหมด พระพุทธพจน์ชื่อว่า ภูมิ เว สาธูรูปานิ กตัญญูกตเวทิตา จึงมีความหมายลึกซึ้งและกว้างขวางดังกล่าวมาจะนี้

การบำเพ็ญกุศลเพื่อบุคคลผู้ล่วงลับดับขันธไปแล้วยังปรโลกเบื้องหน้า มีคำเรียกโดยเฉพาะในการบำเพ็ญบุญชนิดนี้ว่า ทักขิณา เรียกเต็มคำตามความหมายก็เรียกว่า ทักขิณานุปทาน แปลว่า การเพิ่มให้ซึ่งทักขิณา ทักขิณานี้เป็นชื่อของการทำบุญเพื่อบุคคลผู้ล่วงลับดับขันธไปแล้ว เป็นศัพท์เก่า มีมาก่อนพระพุทธเจ้าได้เสด็จอุบัติขึ้นในโลก เพราะปรากฏในลัทธิศาสนาพราหมณ์ ซึ่งเป็นศาสนาเก่าแก่ มีมาก่อนพระพุทธศาสนา ก็ปรากฏว่ามีการบำเพ็ญทักขิณาแล้ว แต่การบำเพ็ญทักขิณาตามลัทธิศาสนาพราหมณ์นั้น ก็เป็นไปตามอำนาจคำสั่งสอนของบรรดาคณาจารย์เจ้าลัทธิสุดแต่จะบัญญัติขึ้น อันไม่จำต้องกล่าวในที่นี้ เมื่อสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสรู้แล้ว ได้อธิบายพระชนมายุเพื่อจะสั่งสอนเวไนยชนให้ได้ดวงตาเห็นธรรมะ มีธรรมะเป็นเสมือนประหนึ่งประทีปส่องทางแห่งชีวิตของตน เพื่อให้ได้ซึ่งประโยชน์ทั้ง ๓ คือ ประโยชน์ในโลกนี้ ซึ่งเรียกว่า ทิฏฐุสมบัติกตประโยชน์ และประโยชน์

ในโลกหน้า ซึ่งเรียกว่า สัมปรายิกัตถประโยชน์ และประโยชน์ชั้นยอดที่เรียกว่า ปรมัตถประโยชน์ เริ่มต้นตั้งแต่มรรคผลจนถึงนิพพานเป็นที่สุด ในการประกาศพระศาสนา คือแสดงพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธองค์นั้น ได้ทรงแสดงการบำเพ็ญทุกขิณาว่าเป็นกรณียะอย่างหนึ่งของบุคคลผู้ยังมีชีวิตอยู่ จะพึงบำเพ็ญ พระองค์จึงทรงตรัสสั่งสอนไว้ ปรากฏในพระไตรปิฎกมีชื่อเรียกว่า ติโรกฐตสูตร พระสูตรนี้ว่าด้วยการบำเพ็ญทุกขิณาเพื่อบุคคลผู้ล่วงลับ คับขันธไปแล้วยังปรโลกเบื้องหน้า การบำเพ็ญทุกขิณาที่แสดงไว้ในติโรกฐตสูตร กล่าวโดยใจความที่เป็นหลักธรรม ทรงแสดงไว้เป็นข้อใหญ่ใจความ ๓ ลักษณะ คือการแสดงออกซึ่งญาติธรรมเป็นประการแรก หมายความว่าอันบุคคลผู้ได้นามว่าเป็นญาติ คือผู้ที่ร่วมสายโลหิต แปลตามพญชนะว่า บุคคลผู้ใกล้ชิด ในทางเชื้อสายซึ่งจะต้องรั้งกันในความสุทุกข์ ในความเสื่อมความเจริญ ของกันและกัน ผิดกับบุคคลที่ไม่ใช่ญาติ เพราะไม่ถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้อง มารับรู้ในเรื่องสุทุกข์ความเสื่อมความเจริญของกันและกัน เว้นแต่บุคคลผู้ใกล้ชิดมีส่วนสัมพันธ์โดยเหตุใดเหตุหนึ่ง มีความสนิทสนม จึงจะได้นามว่า เหมือนญาติหรือเป็นญาติ พระพุทธเจ้าจึงตรัสไว้ว่า วิสุสาสา ปรมมา ญาติ ความคุ้นเคยชื่อว่าเป็นญาติอย่างสนิท ที่พระพุทธองค์ตรัสว่า ความคุ้นเคย เป็นญาติอย่างสนิทนั้น เพราะอันบุคคลผู้คุ้นเคยกัน ย่อมจะเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ ในสุทุกข์ ในความเสื่อมความเจริญของกันและกัน เมื่อเป็นดังนี้ การแสดงออกซึ่งญาติธรรม คือธรรมที่ญาติจะพึงประพฤติต่อญาติในเวลาที่ยังมีชีวิตอยู่ ก็ตาม ในเวลาหาชีวิตไม่แล้วก็ตาม เป็นสิ่งที่ควรบำเพ็ญตามคตินิยมเพราะ ไม่ประกอบด้วยโทษ มีแต่จะให้ประโยชน์อย่างน้อยก็ในทางจิตใจ ก็ว่าได้

รู้สึกว่าคุณได้ทำอะไร อันเป็นสิ่งที่คุณควรจะทำแล้ว ดังคณะพุทธบริษัท ทั้งภิกษุสงฆ์และบรรพชิตในที่นี้ ได้มาสโมสรประชุมกันเนื่องในการบำเพ็ญกุศล ทักขิณานุปัตทาน ณ โอกาสบัดนี้ ก็ได้ชื่อว่า แสดงออกแล้วซึ่งญาติธรรม หรือคล้ายกับแสดงออกแล้วซึ่งญาติธรรม คือตั้งอยู่ในฐานะคล้ายญาติ เพราะมีความคุ้นเคยหรือมีความรักใคร่สนิทสนมในกันและกัน ชื่อว่าได้บำเพ็ญกิจ อันควรแก่หน้าที่เป็นประการแรก

ประการที่สอง เปตานุปัตตา คือ การบูชาท่านผู้ล่วงลับดับขันธไปแล้ว การบูชาท่านผู้ล่วงลับดับขันธไปแล้ว หมายถึงสองลักษณะใหญ่ คือ ได้แสดง ออกซึ่งสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ให้เห็นว่าเป็นการยกย่องเชิดชู ชื่อว่า เป็นการบูชา ด้วยเหตุนี้ ในพิธีกรรมเนื่องในการศพจึงมีประดับตกแต่งเครื่องสักการะบูชา มีเครื่องตั้ง ประดับให้งดงามวิจิตรบรรจง ความจริงมิได้ประสงค์เป็นอย่างอื่น นอกจากจะแสดงให้เห็นตามหลักพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ว่าการ ที่ได้กระทำดังนี้ เพื่อให้เป็นไปตามคำพระพุทธทวณะที่ว่า เปตานุปัตตา คือ บูชาท่านผู้ล่วงลับดับขันธไปแล้วนั้น ประการหนึ่ง กับอีกประการหนึ่ง ได้แก่ การนอบน้อมในทางกาย นอบน้อมในทางวาจา และนอบน้อมในทางจิตใจ นอบน้อมในทางกาย ได้แก่การแสดงออกซึ่งความเคารพอย่างใดอย่างหนึ่งตาม คติที่นิยมกัน นอบน้อมในทางวาจา บางครั้งถึงรำพันถึงคุณงามความดีที่ผู้ ล่วงลับดับขันธไปแล้วนั้นได้บำเพ็ญไว้ แสดงออกซึ่งความอาลัยซึ่งเกิดจาก จิตใจของตน ถึงกับเปล่งวาจาให้ปรากฏ ส่วนในทางจิตใจนั้น กำหนด คุณสมบัติแล้ว ตั้งใจอุทิศส่วนกุศลให้เป็นส่วนการบูชา ณ ภายใน ดังนี้ เป็น การบูชาอีกประการหนึ่ง

ในประการที่สาม คือการบำเพ็ญทักษิณา หรือเรียกว่า ทักษิณานุปทาน อันทักษิณานุปทานนั้นพระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า จะต้องให้เป็นไปตามหลักศีลธรรมในทางพระศาสนา ซึ่งรวมกล่าวได้ว่า สิ่งนั้นจะต้องเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวก มิใช่เป็นการอำนวยความสะดวกไม่เป็นประโยชน์ หรือก่อให้เกิดความทุกข์แต่อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งรวมเรียกในติโรกถสูตรว่าบุญ อันคำว่าบุญนั้น ในทางพระศาสนาท่านกล่าวกำหนดที่ตั้งไว้ ๓ ประการ เรียกตามศาสนโฆหารว่า บุญกิริยวัตตุ คือสิ่งเป็นที่ตั้งแห่งการบำเพ็ญบุญ คือทานมัย บุญสำเร็จด้วยทาน ศีลมัย บุญสำเร็จด้วยศีล ภาวนามัย บุญสำเร็จด้วยภาวนา ดังนั้นการบำเพ็ญทักษิณาในทางพระพุทธศาสนา จึงยึดหลักบุญกิริยวัตตุทั้ง ๓ คือ ทาน ศีล และภาวนา ทาน ศีล เป็นสิ่งที่เห็นได้ง่าย และดูจะเป็นเรื่องที่เขาใจกันซึมซาบ ส่วนภาวนานั้น เป็นสิ่งที่ลึกลับซ่อนเร้นอยู่เล็กน้อย การบำเพ็ญบุญตามหลักบุญกิริยวัตตุในข้อภาวนาโดยตรงนั้น หมายถึงการบำเพ็ญเพียรในทางพระกัมมัฏฐาน แต่การที่จะน้อมนำมาในการบำเพ็ญทักษิณานุปทานที่ถือว่าเป็นการใหญ่ และตามคติที่นิยมในประเทศไทยนั้นไม่สะดวก ท่านนักปราชญ์ชั้นเก่าจึงกำหนดเอาการบำเพ็ญกุศลอย่างใดอย่างหนึ่ง เกี่ยวกับจิตใจหรือในทางจิตใจที่ท่านจัดไว้ในประเภทภาวนา อันนี้และเป็นมูลเหตุให้เกิดบำเพ็ญกุศลเนื่องในการสวดพระอภิธรรมประจำศพ เป็นเหตุให้บำเพ็ญกุศลในการสวดพระพุทธรูป และเป็นเหตุให้บำเพ็ญกุศลเนื่องในการมีพระธรรมเทศนา เพื่อสงเคราะห์การบำเพ็ญบุญชนิดนี้เข้าในหลักภาวนามัย บุญสำเร็จด้วยภาวนา เพื่อให้ครบตามหลักบุญกิริยาทั้ง ๓ คือ ทาน ศีล ภาวนา การบำเพ็ญทักษิณานุปทานดังกล่าวนี้ อันคณะเจ้าภาพผู้เป็นบุตรธิดาได้บำเพ็ญแล้วด้วยดีตามศีลธรรมในทางพระศาสนา เป็นการบูชา

พระคุณของท่านผู้เป็นมารดาบังเกิดเกล้าของตน อันมารดาบิดานั้นเป็นบุคคล
 ชั้นพิเศษสำหรับบุตรธิดา เพราะเหตุนี้พระพุทธเจ้าจึงตรัสไว้ในพระสูตรแห่ง
 หนึ่งซึ่งมีชื่อว่าสพรหมสูตรว่า พุรุหมาคี มาตาปิตโร ปุพฺพหาจริยาติ วุจฺจเว
 อาหุเนยฺยา จ ปุตฺตทานิ ปชาย อนุกมฺปกา แผลลความว่า มารดาบิดาผู้
 อนุเคราะห์ต่อประชา คือ ลูก หมายถึงบุตรธิดาของตน ท่านเรียกเป็นพระ
 พรหมของบุตรธิดา เป็นพระบูรพาจารย์ของบุตรธิดา เป็นพระอาหุเนยยะของ
 บุตรธิดา ดังนี้ สำหรับบุคคลอื่น ไม่เคยทรงยกย่องให้อยู่ในฐานะพร้อมกัน
 ทั้ง ๓ เว้นแต่ท่านผู้เป็นบิดามารดาบังเกิดเกล้าของตน ในศาสนาพราหมณ์
 กล่าวโดยสมมติฐาน ถือว่ามีพระเจ้าที่สำคัญเกี่ยวกับประชาชนอยู่ ๓ องค์ คือ
 พระเจ้าผู้สร้างองค์หนึ่ง พระเจ้าผู้รักษากองค์หนึ่ง พระเจ้าผู้กำจัดบีบ่าหรือ
 เรียกตามคำรับเก่าว่าพระเจ้าผู้ทำลายอีกองค์หนึ่ง พระเจ้าทั้ง ๓ เป็นที่เคารพ
 สักการะของบุคคลผู้เป็นพราหมณ์ แต่มารดาบิดาของบุตรธิดานั้นเป็นพระเจ้าได้
 ทั้ง ๓ คือ เป็นทั้งพระเจ้าผู้สร้างบุตรธิดา เป็นทั้งพระเจ้าผู้รักษามบุตรธิดา เป็น
 ทั้งพระเจ้าผู้คอยกำจัดบีบ่าสิ่งอันเป็นพิษเป็นภัย ซึ่งจะเกิดขึ้นแก่บุตรธิดาหรือ
 กำจัดบีบ่าสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์เกื้อกูล และสิ่งอันเป็นความทุกข์ของบุตรธิดา
 เมื่อเปรียบเทียบดังนี้แล้ว จักเห็นได้ว่า ถ้ากล่าวตามหลักศาสนาพราหมณ์
 มารดาบิดาก็เป็นพระเจ้าทั้ง ๓ ในขณะเดียวกัน ความซนนี้ไม่ต้องรำพันให้ยาว
 เพราะปรากฏแก่บุตรธิดา ผู้ยังมีมารดาบิดาบังเกิดเกล้าทะนุถนอมบำรุงเลี้ยง
 รักษาดนมาทุก ๆ คน ในพระพุทธศาสนิตั้งที่กล่าวแล้วข้างต้นนั้น พระพุทธเจ้า
 ทรงจำกัดความว่ามารดาบิดาผู้อนุเคราะห์ต่อประชาคือบุตร จึงได้รับยกย่องว่าเป็น
 พระพรหม เป็นพระบูรพาจารย์ เป็นพระอาหุเนยยะ ถ้าสมมติว่ามารดาบิดา
 นั้น มิได้อนุเคราะห์ต่อประชาคือบุตรหรือธิดาของตน มารดาบิดาเช่นนั้น จะได้

นามว่าเป็นอะไร ตอบได้ว่า ได้นามเพียงชนหรือชนนี้ผู้ให้กำเนิดเท่านั้น มิได้รับยกย่องว่าเป็นพระพรหม พระบูรพาจารย์ หรือพระอาทุณยยะของบุตรธิดาแต่ประการใด ทว่าเป็นพระพรหม ก็เทียบได้กับศาสนาพราหมณ์อีกเหมือนกัน พระพรหมนั้นเป็นผู้สร้าง เมื่อสร้างประชาเสร็จแล้ว ก็ต้องคอยคุ้มครองป้องกันรักษาดูแลในสุขทุกข์ เพราะเหตุนี้ ในลัทธิพราหมณ์จึงบัญญัติให้พระพรหมมีสี่หน้า มีปัญหาว่า ไม่ต้องหลับนอน เพราะไม่รู้จักหลับนอน ตรงไหน ชื่นนอนลงไปก็ทับหน้าทับจมูกไม่ด้านใดก็ด้านหนึ่ง ความจริงที่ท่านบัญญัติเช่นนั้นก็ไม่ต้องการให้พระพรหมนอน เพราะถ้ามันนอนประชาสัตว์ที่พระองค์สร้างมานั้น ก็จะพลอยได้รับสุขรับทุกข์เดือดร้อนรำคาญ เพราะประชากรทั่วโลกใช้ว่า แก้วคน สิบคน หามิได้ มารดาบิดาเพียงมีลูกไม่ถึงโหล เผลอหน่อยเดียว ยิ่งก่อความเดือดร้อนรำคาญ เบียดเบียนประทุษร้ายกันได้ หรือทำในสิ่งที่ไม่งามได้ ต้องคอยระมัดระวัง เพราะฉะนั้นควรจะสรรเสริญท่านผู้บัญญัติพระพรหมให้มีสี่หน้า เพื่อให้คอยดูพิจารณาให้ความคุ้มครองป้องกัน เรียกตามภาษาสันสกฤตว่า บำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชากร จะเป็นเท็จจริงอย่างใดก็เป็นไปตามลัทธิศาสนาในทางนั้น กล่าวเฉพาะในทางพระพุทธศาสนา ท่านเรียกมารดาบิดาว่าเป็นพระพรหม ก็ทรงยกย่องทั้งเป็นผู้ให้กำเนิด ทั้งเป็นผู้ทะนุถนอมบำรุงเลี้ยงรักษา ทั้งเป็นผู้ที่คอยขจัดสิ่งที่เป็นทุกข์ นำมาซึ่งสิ่งที่เป็นสุขให้แก่บุตรธิดา โดยพล่าหรือสละประโยชน์สุขของตน บางครั้งและบางคน แม้ชีวิตของตนก็อาจจะสละได้ นับว่าเป็นบุคคลชั้นพิเศษของบุตรธิดาเป็นประการต้น ส่วนพระบูรพาจารย์นั้นก็คือมารดาบิดาเป็นอาจารย์องค์แรกของบุตรธิดา อันนี้เป็นที่ประจักษ์ทั่วไป เพราะท่านประกอบด้วยคุณสมบัติอันยิ่งใหญ่เป็นพิเศษดังกล่าวมา จึงได้รับยกย่องจาก

สมเด็จพระบรมศาสดาอีกประการหนึ่ง เรียกว่า อาหุเนยยบุคคล แปลว่า ผู้ควรของค่านับที่บุตรธิดาจะพินิจนำมาบูชาท่าน ไม่ว่าจะเป็นสิ่งใด จะเป็นปัจจัยสี่ หรือเครื่องแสดงความเคารพสักการะอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่จำเพาะในเวลาที่ท่านมีชีวิตเท่านั้น แม้ท่านหาชีวิตมิได้แล้วก็ควรจะนำมาบูชา ตามที่ได้แสดงแล้วในสังคาโลวาหุสูตรในเบื้องต้น ที่บุตรธิดาจะต้องบำเพ็ญทักษิณานุปทาน เพื่อมารดาบิดาผู้ล่วงลับดับขันธไปแล้วยังปรโลกเบื้องหน้า ท่านยกย่องมารดาบิดาว่า เป็นอาหุเนยยบุคคลสำหรับบุตรธิดา เทียบด้วยที่ท่านแสดงพระอริยสงฆ์สาวก ว่าเป็นอาหุเนยยบุคคลของพุทธศาสนิกชนทั่วไปก็ปานกัน

คณะท่านเจ้าภาพผู้เป็นบุตรธิดา ได้มาบำเพ็ญอุศลทักษิณานุปทาน อุทิศแก่พระพรหมของตน แก่พระบูรพาจารย์ของตน และแก่พระอาหุเนยยบุคคลของตนเช่นนี้ นับว่าได้บำเพ็ญด้วยดีแล้ว ตามหลักศีลธรรมทางพระบรมพุทธศาสนา อันบรรดาสังฆาทรงปรองกอบดีมาในโลกนี้ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะมีวิญญาณครองเช่นมนุษย์ สัตว์ หรือหาวิญญาณครองไม่ได้ เช่นต้นไม้ และเครื่องเดานานาชนิด ย่อมเป็นไปตามคติของธรรมดาสันตังนั้น ไม่มีข้อยกเว้น อันใดเป็นพิเศษ หรือกล่าวตามสำนวนสมัยใหม่ว่า ไม่มีข้อแม้อันใดเลย อันนั้นก็เป็นที่ประโยชน์เป็นคุณแก่คติในทางโลกเป็นอย่างมาก เพราะความเปลี่ยนแปลงนั้น แสดงถึงความเจริญก้าวหน้า สิ่งใดที่หยุดอยู่กับที่ สิ่งนั้นเป็นอันว่าหยุดความเจริญ ความเปลี่ยนแปลงอันนั้น จึงเป็นทางก้าวไปสู่ความเจริญได้ประการหนึ่ง มิได้หมายเฉพาะแต่ในทางที่จะก้าวไปสู่ความเสื่อมอย่างเดียวเท่านั้น แต่เพราะการเดินของสิ่งทั้งหลายนั่นเอง ทำให้ถึงที่สุดได้เช่นเดียวกัน เพราะสิ่งใดมีเกิด สิ่งนั้นก็ต้องมีดับ อันนี้เป็นกฎแห่งธรรมดา พระพุทธเจ้าจึงตรัสสอนไว้ว่า อุปฺปาโท ปฏฺเฏยติ ความเกิดปรากฏ

วโย ปณฺณายติ ความดับปรากฏ จิตฺตํ อณฺณตํ ปณฺณายติ เมื่อยังตั้งอยู่
 ความแปรปรากฏ นี่เป็นโวหารเมื่อสองพันห้าร้อยปีมาแล้ว ถ้ากล่าวเป็น
 โวหารไทย ๆ ง่าย ๆ ก็กล่าวได้ว่า ความเกิด ความแปร และความดับ ทั้ง ๓
 ประการนี้ เป็นสิ่งประจำของสิ่งทั้งหลายในโลก คือต้องมีเกิด มีแปร และ
 มีดับ สิ่งใดเกิดแล้ว สิ่งนั้นจะไม่มีแปร ไม่มีดับหามิได้ ความดับยังไม่ถึงขั้น
 สุดยอด จะไม่มีเกิดอีกก็หาไม่ จะต้องหมุนไปเพื่อความเกิดจนได้ มิครวใด
 ก็ครวหนึ่ง เพราะฉะนั้น ความเกิด ความแปร และความดับ ทั้ง ๓ ลักษณะนี้
 ท่านจึงกำหนดศัพท์โดยเฉพาะ เรียกว่าอนิจจตา ความเป็นของไม่เที่ยง ความ
 เป็นไปอันไม่ใช่เรื่องสัตว์บุคคลหรือสังขาร ก็หาความเที่ยงแท้แน่นอนอันใด
 มิได้ ความเปลี่ยนแปลงของขุมนุมนุชฌนในขุคอดีต ไม่ต้องกล่าวถึงยุคประวัติ-
 ศาสตร์ ถอยหลังเข้าไปเพียง ๓๐-๔๐ ปีเท่านั้น ผู้มีชีวิตอยู่ก็จะเห็นความ
 เปลี่ยนแปลงของสิ่งทั้งหลายในความเป็นไปของสัตว์ หรือของขุมนุมนุชฌนใน
 โลก ไม่ต้องกล่าวถึงเฉพาะสิ่งเฉพาะอย่างเช่นคนหมู่นี้ หรือสัตว์ตัวนั้น
 หรือของสิ่งนั้น อันจำจะต้องเปลี่ยนไปตามสภาพหรือตามภาวะของมันเอง
 ทั้งสิ้น ความเกิด ความดับอันนี้ เป็นความจริงในทางพระพุทธศาสนา เป็น
 เป็นตัวสังขธรรมอันเที่ยงแท้ และถือว่าความรู้เห็นในความเกิด และความดับ
 จริง ๆ เช่นนี้ เป็นความรู้เห็นธรรมะชั้นมรรคขั้นผล ไม่ต้องเห็นอื่นใด เมื่อ
 เห็นความเกิดและความดับด้วยปรีชาญาณอันแจ่มใส ปราศจากธุลีใฝ่หาหรือ
 ความมัวมนใด ๆ แล้ว ท่านก็จัดว่าการเห็นเช่นนั้นปราศจากแล้วซึ่งมลทิน ทำ
 บุคคลผู้รู้เห็นให้เป็นพระอรียบุคคลได้ ด้วยเหตุนี้ พระอัญญาโกณฑัญญเถระ
 เจ้า เมื่อได้ฟังธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าที่เรียกว่า ปฐมเทศนา เพราะ

เป็นธรรมเทศนาครั้งแรก หรือมีชื่อเรียกเต็มอีกอย่างหนึ่งว่า ธรรมจักกัปป-
 วัตตนสูตร เพราะประกาศความเป็นพระพุทธเจ้าด้วยพระธรรมเทศนาถ้อยคำ
 แรก ก็ได้เกิดดวงตาเห็นธรรมะในที่สุดว่า ยงกิญจิ สมุทฺทชฺรมฺมิ สพฺพหนฺตํ
 นิโรธชฺรมฺมิ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งมวลล้วนมี
 ความดับเป็นธรรมดา อนิจจตา ความเป็นของไม่เที่ยงจึงมีประจำในสังขาร
 ทุกชนิด ดังแสดงมา ฉะนี้

อุบาสิกาแหวน ทับแถม ได้มีชีวิตในโลกเกือบแปดสิบปี ได้ใช้วิถี
 ชีวิตของท่านดำรงตนในโลกตามความเหมาะสมกับฐานะ เจริญด้วยบุตริธิดา
 จำเพาะบุตรคนหนึ่งของท่านได้เป็นกำลังในทางพระศาสนา ท่านมีเชื้อสายทั้ง
 ไว้ในทางพระศาสนา เรียกว่ามีบุตริธิดาที่สามารถจะกระทำให้เกิดประโยชน์
 แก่บ้านเมืองได้ และทำประโยชน์ให้แก่ทางพระศาสนาได้ทั้งสองประการ นับ
 ว่ามีเชื้อสายทั้งไว้ในปัจจุบันนี้ เป็นนิมิตเครื่องหมายแห่งบุญญาบารมีของ
 ท่านด้วยประการฉะนี้

อิมินา กตปุญฺเณน ด้วยอำนาจกุศลบุญราศรีส่วนทักษิณานุปทานที่
 คณะท่านเจ้าภาพผู้เป็นบุตริธิดา มีท่านพระครูปลัดแคล้ว สุขุมโม เจ้าอาวาส
 วัดดอนเมืองเป็นประธาน ได้ร่วมบำเพ็ญกุศลเนื่องในสัปดาห์ ๗ โอกาส
 บัดนี้ ของสำเร็จเป็นวิภาคาราศรี อำนวยทิพยสุข ทิพยสมบัติ แก่อุบาสิกา
 แหวน ทับแถม ตามสมควรแก่คติในสัมปรายภพทุกประการ มีนัยดังรับ-
 ประทานแสดงพระธรรมเทศนามาในอนิจจตาถา พอสมควรแก่เวลายุติแต่
 เพียงนี้

เอวัง ก็มีด้วยประการฉะนี้ ฯ

อภินิหารกับการรักษาโรค

โดย น.พ. บัณฑิต เลขะวัต

เรื่องของบ่อน้ำวิเศษ ของวิเศษตลอดจนผู้วิเศษมักจะปรากฏเป็นข่าว อยู่บ่อย ๆ เกิดมีขึ้นเป็นระยะ ๆ ไป เดียวที่โน่นบ้างที่นี้บ้าง ก่อให้เกิดความ ตื่นเต้นแก่ประชาชนที่มีความเลื่อมใสใน สิ่งเหล่านั้นพากันไปยังที่ ๆ มีของวิเศษ นั้นเป็นจำนวนหมื่นจำนวนแสน สิ่งที่เขาไม่ได้ในบรรดาอภินิหารของสิ่งวิเศษ เหล่านี้คือความสามารถในการรักษาความเจ็บไข้ได้ป่วยให้แก่ผู้เลื่อมใส ซึ่งคุณ สมบัติอันนี้เป็นความจำเป็นอย่างสำคัญ ถ้าขาดเสียแล้วก็แทบจะเป็นของวิเศษ ไปไม่ได้ทีเดียว โดยที่คุณสมบัติอันจำเป็นของสิ่งวิเศษดังกล่าวแล้วนี้ เข้า มามีส่วนเกี่ยวกับหน้าที่โดยตรงของแพทย์เข้า ผมซึ่งเป็นแพทย์ผู้หนึ่งได้รู้ได้ เห็น และได้ทำการรักษาโรคภัยไข้เจ็บในรูปต่าง ๆ กัน ในแบบต่าง ๆ กัน ให้แก่ประชาชนมากกว่า ๑๐ ปี อยากจะแสดงความคิดเห็นในรูปของเหตุ และผลทางการแพทย์ เหตุและผลในทางทฤษฎี ตลอดจนความเห็นในส่วน ตัวของผู้เขียนเองที่เคยประสบมา

คนธรรมดาสามัญทั่ว ๆ ไปนั้นส่วนมากมักจะมีความไม่แน่ใจ ขาด ความเชื่อมั่นในตนเองและความกลัวแฝงอยู่ในจิตได้สำนึกไม่มากก็น้อย ความ กลัวนั้นมีตั้งแต่กลัวความทุกข์ กลัวลำบาก กลัวความจน กลัวความเจ็บไข้ จนถึงกลัวความตายเป็นที่สุดของความกลัวทั้งหลาย อันความกลัวเหล่านี้เป็น สิ่งที่ไม่เห็นไม่มีตัวตนและหาเหตุผลไม่ได้เป็นอาการทางจิตอย่างหนึ่งซึ่งไม่ถือ ว่าเป็นการผิดปกติ การเรียนให้รู้ซึ่งถึงเหตุและผลในทางพุทธศาสนานั้นเป็น

ทางแก้ที่ดี แต่ก็ยากสำหรับคนทั่วไปที่จะปฏิบัติได้สำเร็จ ดังนั้นทางออกที่ง่าย ก็คือการแสวงหาอิทธิปาฏิหาริย์ต่าง ๆ มากำจัดความกลัวนั้น ของวิเศษผู้วิเศษต่าง ๆ จึงเกิดขึ้นได้ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ เช่นหาเครื่องรางของขลังติดตัวไว้เพื่อให้เกิดความกล้ากำจัดความกลัวเสีย หากอาจารย์ไปช่วยเพื่อกำจัดความกลัวจนเมื่อเจ็บไข้ก็หาหมอวิเศษยาวิเศษเพื่อกำจัดความกลัวตายเป็นต้น เมื่อครั้งเกิดมีบ่อน้ำวิเศษขึ้นนั้นคนจำนวนเป็นหมื่น ๆ แหม่นไปบ่อน้ำจมนั้นไข้ที่โรงพยาบาลลดจำนวนมากจนสังเกตได้ ทำให้แพทย์ที่โรงพยาบาลสบายไปพักหนึ่ง ต่อมาเมื่อบ่อน้ำวิเศษกลายเป็นบ่อน้ำธรรมดา คนไข้จึงกลับเข้าไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลตามเดิม หลักการทางจิตวิทยาอย่างหนึ่งมีอยู่ว่าสิ่งใดที่ดำเนินไปตามธรรมชาติมันเองแล้วคนทั่วไปก็จะรู้สึกว่าเป็นของธรรมดาไม่บังเกิดความตื่นเต้นอะไร ถ้าสิ่งใดดำเนินไปผิดธรรมชาติก็จะรู้สึกตื่นเต้นและเห็นเป็นของวิเศษไปต้นกลัวยอดกลีที่ยอดคนไม่สนใจแต่ต้นกลัวยนั้นเกิดความผิดปกติแต่กลีที่โคนต้นก็บังเกิดความตื่นเต้นเห็นเป็นของวิเศษไปกราบไว้บูชากัน และที่ขาดไม่ได้คือไปขอหวยเบอร์ด้วย แพทย์รักษาคคนไข้หายชาวบ้านเห็นเป็นของธรรมดา เพราะแพทย์ก็ควรจะเป็นเช่นนั้น ถ้ามีใครทำตัวให้พิลึกพิลั่นไปจากคนธรรมดา แต่งเนื้อแต่งตัววางท่าวางทางให้ผิดคนไปและเกิดรักษาคคนไข้หายคนนั้นก็กลายเป็นผู้วิเศษมีชื่อเสียงเลื่องลือ กินน้ำในบ่อเกิดหายจากโรคได้ บ่อน้ำนั้นกลายเป็นบ่อน้ำวิเศษ ประชาชนแห่กันไปดื่มกินกันเป็นหมื่นเป็นแสน

โรคภัยไข้เจ็บของคนเรานั้น มีมากมายจนไม่อาจจะบรรยายให้หมดได้ในที่นี้ แต่ถ้าหากจะกล่าวโดยสรุปพอให้เข้าใจกันได้ง่าย ๆ แล้วก็พอแบ่งออกเป็นพวก ๆ ได้ดังนี้

พวกที่หนึ่ง เป็นพวกที่เรียกว่ารักษากายไม่รักษากาย เช่น ใช้หวัด
ปวดหัวตัวร้อนนอนไม่หลับ ท้องอืดท้องเฟ้อหรือเป็นโรคเส้นประสาทอย่างอ่อน
 เป็นต้น

พวกที่สอง อาจจะเรียกได้ว่าเป็นโรคชนิดที่รักษากายอาจจะหายหรืออาจ
จะไม่หายแต่ไม่รักษากายไม่ตาย เช่น เป็นโรคประสาทเรื้อรังซึ่งพบได้มาก จน
ถึงขนาดเป็นมากกลายเป็นโรคจิตไป

พวกที่สาม พวกนี้รักษากาย ไม่รักษากายอาจจะหายแต่โอกาสน้อย
ส่วนมากไม่รักษาจะตาย เช่น เป็นอหิวาต์ ไข้ไทฟอย วัณโรค ฯลฯ เป็นต้น

พวกที่สี่ รักษาตายไม่รักษากาย มักจะได้แก่โรคพวกที่สามซึ่งปล่อย
ไว้ไม่ทำการรักษาถึงระยะสุดท้ายของโรคเสียแล้ว หรือโรคบางอย่างที่ไม่มีทาง
รักษาเลย เช่น โรคมะเร็ง โรคโลหิตเป็นพิษบางชนิด ฯลฯ เป็นต้น

คนเราทุกคนต่างก็เคยเป็นโรคหรือเคยเป็นโรคมามากด้วยกันทั้งนั้น ส่วน
มากโรคที่เป็นกันอยู่ในพวกที่หนึ่งและพวกที่สอง ซึ่งคนไข้ประเภทนี้มีมากกว่า
๘๐ เปอร์เซ็นต์ ส่วนคนไข้พวกที่สาม พวกที่สี่ซึ่งเป็นความเจ็บไข้จริง ๆ นั้น
มีไม่ถึง ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ประชาชนที่แตกตั้นกันไปยังบ่อน้ำวิเศษศักดิ์หรือผู้วิเศษ
ก็ล้วนแต่เป็นประชาชนคนธรรมดาทั่ว ๆ ไปซึ่งมีความเจ็บไข้อยู่ในสัจภาพพวกที่
กล่าวแล้ว ดังนั้นจะเห็นว่าโอกาสที่บ่อน้ำวิเศษผู้วิเศษรักษาโรคให้หายได้นั้น
มีมากเหลือเกิน ต่อไปนี้จะกล่าวถึงโรคบางอย่างที่มีข่าวเกี่ยวข้องกับอภินิหาร
หรืออิทธิฤทธิ์ของผู้วิเศษ น้ำวิเศษที่ทำการรักษาให้หายได้

จากจำนวนคนไข้ ที่ไปโรงพยาบาลทุกวันนี้ พบว่าผู้ป่วยเป็นโรค
ประสาทมียาจำนวนมากกว่าผู้ป่วยด้วยโรคอื่น ๆ สาเหตุว่าเกิดจากความเคร่งเครียด
ในธุรกิจประจำวันแต่ก็ไม่แน่เพราะตามชนบทชาวบ้านซึ่งไม่มีธุรกิจเคร่งเครียด

อะไรก็พบว่าผู้ป่วยด้วยโรคประสาทมีไม่น้อยกว่าในเมืองหลวง บ้างว่าเกิดจากความแค้นแค้นในการครองชีพ แต่ก็ปรากฏว่าผู้มีฐานะร่ำรวยเป็นโรคประสาทกันไม่น้อยไปกว่าคนจนเลย สรุปแล้วรู้สึกว่าการประสาทนั้นน่าจะเกิดจากสภาพหรือโครงสร้างทางจิตของบุคคลแต่ละคนมากกว่า อากาศที่พบก็มีแน่นเป็นลมจุกในอกบ้างในท้องบ้าง หายใจไม่อิ่ม มือตื้นชา ร้อนวูบวาบตามตัว มีนงงอ่อนเพลีย ทำงานไม่ไหวทั้ง ๆ ที่รูปร่างลำสัน มีอาการได้ร้อยแปดแล้วแต่ผู้ป่วยจะไปได้ยินได้ฟังอาการโรคอะไรมา ชอบอ่านฝอยยาที่ติดมากับยาที่โฆษณาวางขายกันเกลื่อนตลาด เช่น ไปอ่านฝอยยาที่อ้างว่ารักษาโรคใดก็จะมีรายการบอกไว้ว่าผู้ที่เป็นโรคใดจะมีอาการปวดหลังปวดเอวเย็บชุน (เย็บคนเรานั้นบางครั้งก็ใส่แล้วแต่ว่ากินน้ำน้อยเหงื่อออกมากเย็บก็ชุน ถ้ากินน้ำมากเหงื่อออกน้อยเย็บก็ใส่) ผู้เป็นโรคประสาทก็จะเกิดอาการปวดหลังปวดเอวและสังเกตเห็นเย็บชุนขึ้นมาทันที ถ้าไปอ่านฝอยยารักษาโรคปอดว่าคนป่วยด้วยโรคปอด จะมีอาการเจ็บเสียวแน่นอกเหงื่อออกชุนเบื่ออาหารผอมแห้งแรงน้อย คนไข้โรคประสาทก็จะเกิดอาการเจ็บเสียวในอกกินข้าวไม่ได้ สำคัญว่าตนป่วยเป็นโรคพิการเอาทีเดียว มีตัวอย่างในทางแพทย์ที่สังเกตเห็นอันหนึ่งคือ การแพทย์ในต่างประเทศระยะหนึ่งมีการตื่นตัวในการที่จะหาทางกำจัดโรคมะเร็งให้ได้ผลอย่างจริงจังจึงได้มีการโฆษณาอาการของโรคมะเร็งชนิดต่างๆให้ประชาชนทั่วไปทราบ การโฆษณาเป็นไปอย่างครึกโครมมากเรียกว่าประชาชนจะไปที่ไหนเป็นต้องได้ยินหรือได้เห็นอาการของโรคอยู่ตลอดเวลา การโฆษณาโรคมะเร็งเป็นไปอยู่พักหนึ่ง ผลปรากฏว่าประชาชนเกือบทั้งเมืองต่างเกิดมีอาการของโรคมะเร็งไปตาม ๆ กัน ในที่สุดคณะกรรมการต่อต้านโรคมะเร็งต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการเสียใหม่ อาการของโรคมะเร็งที่เกิดแก่ชุมชนนั้น

จึงค่อยหายไป ผู้ที่เป็นโรคประสาทมักจะเข้าใจว่าตนเป็นโรคชนิดนั้น
 ชนิดนี้ ครั้นแพทย์บอกว่าเป็นโรคประสาทก็มักไม่ค่อยเชื่อและไม่ใคร่พอใจ
 การรักษาโรคนี้ไม่ใช่วิธีใดโดยเฉพาะ วิธีที่ง่ายคือให้ยาผ่อน คลายความ
 เครียดของอารมณ์ ยาระงับประสาท อีกวิธีหนึ่งคือการวิเคราะห์
 ทางจิต ให้คนไข้รู้เหตุผลในอาการโรคของตน และการสร้างความ
 เชื่อมมั่นในตนให้แก่คนไข้ ซึ่งการรักษาวิธีนี้ได้ผลดี แต่แพทย์ทั่วไปมักไม่
 ค่อยได้ทำกันเพราะกินเวลามาก โรคประสาทนั้นถ้าเป็นไม่มากอาจจะหายเอง
 ก็ได้ อีกอย่างหนึ่งความเลื่อมใส ความเชื่อมมั่นก็มีส่วนช่วยให้หายจากโรคนี้ได้
 เคยให้ยาอย่างหนึ่งแก่คนไข้โรคประสาทกินมีอาการดีขึ้น ต่อมาผู้ช่วยมาเอา
 ยาอีกได้จ่ายยาเก่าให้ไป แต่คราวนี้มีสี่ของยาเป็นคนละสี หง ๆ ที่เป็นยาอย่าง
 เดียวกัน จากบริษัทเดียวกัน แต่สีของหลอดที่บรรจุยาต่างกันเท่านั้น ผู้ช่วย
 บอกว่ายาอย่างหลังนี้ไม่ติดกินไม่ได้ผลสักคราวแรกไม่ได้ เช่นนี้เป็นต้น เพราะ
 ความเลื่อมใสเชื่อมมั่นมีส่วนในการรักษาคนไข้โรคประสาทได้เอง อภินิหาร
 ของบ่อน้ำวิเศษ, ผู้วิเศษ จึงเป็นไปได้ในการรักษาคนไข้ประเภทนี้ ดังที่
 กล่าวแล้วว่าคนไข้โรคประสาทนั้นมักจะไม่มียอมเชื่อว่าตนเป็นโรคประสาท ถ้า
 ใครมาบอกว่าตนเป็นเข้า ก็บังเกิดความไม่พอใจ มักจะเข้าใจว่าตนเป็นโรค
 ใดบ้าง ถ้ายังเญญไปอ่านฝอยยารักษาโรคใดเข้า เป็นวัดโรคบ้าง เป็นโรค
 เห็นชาบ้าง แล้วแต่จะคิดไป ครั้นไปกินน้ำจากบ่อน้ำวิเศษ อาการทางโรค
 ประสาทหายไปก็ลือไปว่าบ่อน้ำวิเศษหรือผู้วิเศษที่ทำการรักษาตนนั้น สามารถ
 รักษาโรคใด, โรคเห็นชาบ้าง, วัดโรคให้หายได้

มีผู้ช่วยรายหนึ่งเป็นชาย ถูกคนร้ายยิงที่หัว กระสุนขึ้นฝังอยู่ในกระ-

โหลก ๑ ลูก รับผิดชอบรักษาในโรงพยาบาล ผมตรวจดูแล้วปรากฏว่ากระสุนปืนไม่ถูกส่วนสำคัญของสมอง ไม่มีความผิดปกติในระบบประสาทส่วนรับความรู้สึกหรือส่วนบังคับควบคุมเคลื่อนไหวเลย ได้ทำการเอกซเรย์พบว่ากระสุนฝังอยู่ในสมองต้น ๆ และติดกับกระดูกโหลก ผู้ป่วยรู้สึกจิตใจไม่ค่อยดีเมื่อทราบว่ามีส่วนกระสุนปืนอยู่ในหัวของตน มีอาการทางโรคประสาทเนื่องจากความวิตกกังวล เช่น รู้สึกหนักหัวมึนงง จุกแน่นในอก ๆ ได้แนะนำผู้ป่วยให้ทำการผ่าตัดเอาลูกปืนออกเพราะว่าอยู่ตำแหน่งต่าง ๆ จะได้หายไป ผู้ป่วยกลัวการผ่าตัดว่าจะลองไปรักษาที่อื่นดูก่อน พอแผลหายประมาณ ๗ วันที่อยู่โรงพยาบาลผู้ป่วยก็กลับบ้าน อีก ๔ เดือนต่อมาผู้ป่วยมาหาที่โรงพยาบาลบอกว่าอาการต่าง ๆ ที่เคยเป็นนั้นไม่มี, ตอนนั้นหายแล้ว บอกว่าไปทำการรักษาเอาลูกปืนออกจากในหัวแล้ว ผมตอบไปว่าดีแล้วและถามว่าไปผ่าตัดที่โรงพยาบาลไหน ผู้ป่วยตอบว่า เราไม่ได้ไปที่โรงพยาบาลไหนหรอกเพราะกลัวการผ่าตัด จึงไปหาอาจารย์พิเศษผู้หนึ่งซึ่งมีชื่อเสียงมาก อาจารย์พิเศษผู้นั้นได้ทำพิธีเศกเรียกเอาลูกปืนในสมองออกมาทางรูหู และบอกว่า ตอนที่ว่าลูกปืนออกจากหูนั้นเขามีความรู้สึกคล้ายกับว่ามีอะไรหลุดออกไปจากหูตั้งแต่เสร็จแล้วอาจารย์ก็เอาลูกปืนที่เรียกออกมาชิ้นนั้นให้เขาดูเขาเห็นมากับตาทีเดียว ผมจึงว่าถ้าเช่นนั้นลองไปเอกซเรย์ดูอีกทีหนึ่ง ถ้าลูกปืนนั้นมันออกไปจริง ๆ แล้วก็ต้องเป็นอาจารย์พิเศษจริง ๆ ผู้ป่วยบอกว่าเขาไปฉายเอกซเรย์อีกไม่ได้ เพราะอาจารย์ที่เรียกลูกปืนนั้นห้ามไว้เด็ดขาดหลังจากที่อาจารย์รักษาให้แล้วห้ามเอกซเรย์ ผมเห็นว่าถ้าเขาคนไข้ไปฉายเอกซเรย์ก็ไม่เกิดประโยชน์ อย่างดีที่ผมจะได้ก็คือจับโกหกอาจารย์พิเศษผู้นั้นได้เท่านั้น แต่ผลเสียจะเกิดแก่ผู้ป่วยจะเกิดอาการโรค

ประสาทชนมอีกทันทีที่รู้ว่าลูกบีนยังอยู่ ผมจึงว่าเมื่อหายได้ก็ดีแล้ว และได้ให้ยาบำรุงไปกิน

อ่านจากข่าวหนังสือพิมพ์ว่ามีผู้ป่วยเป็นโรคอัมพาตเดินไม่ได้ ไปกินน้ำในบ่อศักดิ์สิทธิ์เข้าไปก็เดินได้ ผมไม่ได้เห็นผู้ป่วยรายนั้นว่า เดินไม่ได้เพราะอะไร จึงไม่อาจจะบอกได้ว่าเป็นเพราะอะไร ผู้ป่วยที่เดินไม่ได้และผมทำการรักษาให้เดินได้มีอยู่หลายราย ที่รักษาแล้วยังคงเดินไม่ได้ก็มี ผู้ป่วยที่เดินไม่ได้บางรายไม่มีทางรักษาเลยก็มี โรคอัมพาตเกิดจากความพิการในสมองก็ได้ เช่นเส้นโลหิตในสมองแตก เกิดจากความพิการในไขสันหลัง เช่น โรคโปลิโอ หรือเกิดจากเส้นประสาทที่ไปเลี้ยงขาแขนส่วนนั้นถูกทำลายโดยตรง เช่นถูกฟันโค่นเส้นประสาทขาดเป็นต้น ความพิการเหล่านี้ถ้ามีมากจนเซลล์ประสาทไม่อาจฟื้นคืนมาได้แล้ว โรคอัมพาตนั้นก็จะเป็นความพิการไปตลอดชีวิต ถ้าความพิการไม่มากเซลล์ประสาทก็จะเกิดขึ้นใหม่ทดแทนส่วนที่ถูกทำลายไป การรักษาวินิจฉัยหรือกระตุ้นด้วยไฟฟ้าที่แขนขาที่เป็นอัมพาตเพื่อไม่ให้กล้ามเนื้อลีบลงไป เมื่อประสาทฟื้นกลับคืนขึ้นมา กล้ามเนื้อจะได้มีกำลังเคลื่อนไหวแขนขาได้ การหายจากอัมพาตแบบนี้จะค่อยเป็นค่อยไป กินเวลานานแรมเดือน ที่จะหายขยับแบบกินน้ำในบ่อวิเศษหรือกินน้ำมันต์ของผู้วิเศษนั้นเห็นจะเป็นไปไม่ได้ ผู้ป่วยที่เดินไม่ได้นั้นไม่ใช่เพราะเนื่องจากโรคอัมพาตอย่างเดียว อาจจะเป็นโรคอย่างอื่นก็ได้ ผู้ป่วยหญิงรายหนึ่งสิ้นหลั้มขาซ้าย แผลง ปวดที่ข้อเท้าและที่สะโพกซ้ายมากเดินไม่ไหว ผู้ป่วยรักษาตัวเองที่บ้านโดยให้หม้ออบน้ำมันต์ทำการนวด รักษาอยู่เดือนครึ่งยังเดินไม่ได้ จึงมาโรงพยาบาล ตรวจพบว่าขาซ้ายบวมกล้ามเนื้อลีบมีลักษณะของ Disused

Arophy คือแขนและขาถ้าหากไม่มีการเคลื่อนไหวอยู่เป็นเวลานาน ๆ กล้ามเนื้อของแขนและขานี้จะลีบเล็กลง กระดูกจะอ่อน เพราะเมื่อกระดูกไม่ได้รับน้ำหนักเกลือแคลเซียมจะละลายออกไปจากกระดูกนั้น เป็นผลทำให้ขานี้ใช้งานไม่ได้ในที่สุด ผู้ป่วยรักษาตัวเองนอนนิ่ง ๆ เนื่องจากความปวดในครั้งแรก ไม่ได้ออกกำลังกายให้ถูกวิธี เมื่อเป็นเวลานานเข้าแขนขาจะลีบไป ทำให้เดินไม่ได้จริง ๆ ทั้ง ๆ ที่กระดูกปกติ เมื่อทำการรักษาครั้งแรกบังคับให้ผู้ป่วยลุกนั่งและหัดยืน วันต่อมาหัดเดินโดยใช้ไม้เท้าและเครื่องมือช่วยเดิน พอผู้ป่วยแข็งแรงเดินในวันแรกได้วันต่อมาความเจ็บปวดก็ค่อย ๆ หายไป เกิดความมั่นใจขึ้น กล้ามเนื้อและกระดูกแข็งแรงขึ้น ประมาณ ๑ อาทิตย์ผู้ป่วยสามารถเดินได้เองโดยไม่ต้องมีไม้เท้าช่วย

คนไข้โรคประสาทบางคนเอาแต่นอนอย่างเดียว นานเข้าทำให้รู้สึกอ่อนเพลียและเวียนหัวเวลายืนหรือเดิน ผู้ป่วยเลยรู้สึกเอาจริง ๆ ว่า ตนไม่สบายหรือเดินไม่ได้ เมื่อทั้งนานไปอีกจะเกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้วคือ กล้ามเนื้อลีบและกระดูกอ่อน การรักษาก็เป็นแบบเดียวกับที่กล่าวแล้วคือให้กำลังใจและบังคับให้หัดเดิน คนไข้พวกนี้แหละที่อาจารย์วิเศษ, บ่อน้ำวิเศษ จะรักษาให้เดินได้ภายในสองสามวัน

โรคของกระดูก มีอาจารย์วิเศษ หมอน้ำมนต์, หมอน้ำมันและหมอนวดทำการรักษากันมาก โดยเฉพาะโรคกระดูกหักทำให้อาจารย์บางคนมีชื่อเสียงเลื่องลือมากขนาดหมอลงที่เป็นหมอใหญ่ ๆ เข้าเผือกให้มาแล้วยังสังคดเผือกทั้งเสียเป็นกอง ๆ ไปแล้วทำการรักษาต่อด้วยเวทย์มนต์คาถาอย่างเดียว กระดูกเป็นอวัยวะอย่างเดียวเท่านั้นของร่างกายคนเราซึ่งเมื่อตายไปแล้ว

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

๒๑

ยังคงเหลืออยู่ให้เห็นได้ คนทั่ว ๆ ไปจึงมีความรู้สึกว่ากระดูกนั้นเป็นอวัยวะตายเมื่อเกิดมีอาจารย์วิเศษสามารถใช้น้ำมันดี, คาถาเสกเป่าให้กระดูกติดกันได้ก็บังเกิดความตื่นเต็นและเลื่อมใส

ความจริง นั้นกระดูกเป็นเช่นเดียวกับอวัยวะอื่น ๆ ของร่างกาย มีการเกิดใหม่, การเจริญเติบโตและมีการละลายไปได้เมื่อร่างกายไม่ต้องการกระดูกในส่วนนั้น เมื่อเกิดบาดแผลขึ้นตามร่างกาย ร่างกายจะสร้างเนื้อขึ้นมาใหม่เพื่อไปปิดบาดแผลนั้นแม้ว่าคนป่วยนั้นจะไม่ได้รับการรักษาอะไรก็ตาม การที่แพทย์เย็บแผลให้ก็เพื่อที่จะให้แผลคงตัวจะได้ติดกันง่ายและเมื่อหายแล้วแผลจะเรียบสวยมีรอยแผลเป็นแต่น้อย แพทย์ฉีดยาให้ก็เพื่อป้องกันไม่ให้แผลติดเชื้อโรคจะได้หายไวและป้องกันบาดทะยักซึ่งเป็นโรคแทรกซ้อนด้วยกระดูกก็เช่นเดียวกัน เมื่อกระดูกหักร่างกายจะสร้างกระดูกขึ้นมาใหม่เมื่อถึงระยะเวลาอันสมควรและกระดูกตรงที่หักได้รับการพักผ่อนตามสมควรกระดูกที่งอกขึ้นมาใหม่จะมาเชื่อมประสานตรึงรอยที่หักทำให้กระดูกติดกันได้ จะเห็นว่าผู้ป่วยกระดูกหักนั้นไม่จำเป็นต้องได้รับการรักษาอะไรเลยเพียงแค่พักผ่อนอยู่กับบ้านเท่านั้นก็หายไปเอง แต่กระดูกหักนั้นมีหลายแบบหลายชนิด บางชนิดเป็นการหักอย่างง่าย ๆ เพียงร้าวหรือเจาะหรือว่าหักแล้วกระดูกยังคงอยู่ที่เดิม เพราะมีเอ็น เนื้อเยื่อรอบ ๆ กระดูกช่วยยึดกระดูกไว้ไม่ให้กระดูกเคลื่อนหลุดไปจากตำแหน่งปกติ กระดูกหักแบบนั้นหมอน้ำมันดีหมอคาดารักษาได้อย่างสบาย ๆ เพราะกระดูกจะติดดีไม่มีความพิการอะไร ถ้ามาให้แพทย์จะเข้าเฝือกตรึงกระดูกส่วนที่หักไว้เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้กระดูกที่หักเคลื่อนผิดตำแหน่งไปในภายหลัง และทั้งทำให้กระดูกที่หักไม่มีการเคลื่อนไหวเป็นการพักผ่อนกระดูกส่วนนั้นช่วยให้หายเร็วเข้า แบบนี้คนไข้บางคนไม่พอใจเลย

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961129878

ไปหาหมอวิเศษรักษาด้วยคาถา หมอวิเศษสั่งให้ตัดเผือกทั้งต้นที่ซึ่งเป็นที่พอ
ใจจนใช้มากกระดูกก็หายติดสนิทที่เพิ่มคุณวิเศษ ของหมอให้เลื่องลือขึ้นไปอีก
กระดูกหักบางชนิดหักแล้วหลุดออกจากกันทำให้แขนขางอหรือบิดเก แบบนั้น
หมอน้ำมนต์รักษาหายกระดูกติดกันได้แต่แขนขาจะบิดเกพิการไป ถ้าความ
พิการไม่มากนักผู้ช่วยก็มักจะพอใจคือเสียว่าเขาช่วยรักษาให้จนแขนขาพอใช้
งานได้ก็แล้ว ถ้าความพิการมีมากผู้ช่วยพวกนี้จะเข้าโรงพยาบาลให้แพทย์ทำ
การแก้ไขความพิการให้

ผู้ช่วยประเภทนี้ผมพบมามากมายเลยไม่อยากจะยกตัวอย่าง มีผู้ช่วย
รายหนึ่งกระดูกปลายแขนหักและคดงอมารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล ผม
ทำการตัดกระดูกให้เข้าที่แล้วจะเข้าเผือกให้ผู้ช่วยไม่ยอมให้เข้าเผือกบอกว่า
จะไปรักษาต่อกับอาจารย์ที่วัด ผมเลยถามว่าถ้าคิดจะรักษาแบบนั้นแล้ว มา
หาผมทำไม ทำไมจึงไม่ไปหาอาจารย์ที่วัดนั้นเลยเล่า ผู้ช่วยบอกว่าไปหามา
แล้วอาจารย์บอกว่าต้องไปให้หมอที่โรงพยาบาลดึงกระดูกให้เข้าที่เสียก่อน
อาจารย์จึงจะรักษาให้ได้ ว่าแล้วผู้ช่วยก็ออกจากโรงพยาบาลไป อาจารย์ราย
นี้เรียกได้ว่าทศสมย์ชั้นมาหน่อย กระดูกหักบางอย่างต้องการการผ่าตัดใส่เหล็ก
ไปยึดกระดูกไว้จึงได้ผลดีกว่าการเข้าเผือก บางอย่างจำเป็นต้องใส่เหล็กไปยึด
กระดูกไว้มิฉะนั้นกระดูกจะไม่ติดกัน ผู้ช่วยหญิงรายหนึ่งกระดูกหักที่สะโพก
เนื่องจากขี่จักรยานล้ม หมอน้ำมนต์รักษาโดยวิธีนวดและเสกคาถา เป็น
คราวเคราะห์ร้ายของหมอน้ำมนต์คนนั้นเพราะไปเจอเอากระดูกหักชนิดจำเป็นต้อง
ผ่าตัดใส่เหล็กภายในเข้ารับรักษาอยู่ราว ๒ เดือนผู้ช่วยยังคงปวดที่สะโพก
และเดินไม่ได้ ซ้ำข้างนั้นกลับบวมและทำท่าจะเสียขาเอา ผู้ช่วยจึงเข้ามารับ
การรักษาตัวในโรงพยาบาล ได้ทำการผ่าตัดใส่เหล็กเข้าไปยึดกระดูกต้นขา

ไว้ ต่อมาผู้ป่วยจึงเดินได้

ยังมีโรคอื่น ๆ อีกหลายอย่างที่รักษาโดยใช้อิทธิภินิหารของเจจิ-
 อาจารย์ผู้วิเศษ ซึ่งผมจะเล่าให้ฟังอีกสักสองโรค บ่ายวันหนึ่งพ่อเด็กพาลูก
 ชายอายุ ๖ ขวบมาหาผม บอกว่าเด็กเป็นไข้มา ๓-๔ วันกินอะไรไม่ได้เลย
 พ่อเด็กบอกว่าเป็นโรคคอเจ็บ ได้ให้หมอลงบ้านรักษามาแล้วแต่อาการไม่
 หุเลาจึงพามาหาผม ตรวจดูแล้วเด็กมีไข้ไม่สูงนัก ในลำคอและต่อมทอมซิล
 อักเสบเล็กน้อยดูไม่สมกับอาการคอเจ็บของคนไข้ซึ่งมีอาการมาถึงกับกินอะไร
 ไม่ได้ ผมมีความไม่แน่ใจในสาเหตุของโรคจึงให้การทำนายโรคอย่างคร่าว ๆ
 ไปก่อนว่าเป็นโรคฟาร์ริงโก ทอนซิลไลติสและรับผู้ป่วยไว้ทำการรักษาได้ฉีดยา
 ให้ ผู้ป่วยไม่ดีขึ้น แต่เมื่อเอายาให้กินมีอาการชยอันผู้ป่วยดีขึ้นและทำท่าจะ
 กัด จึงสั่งให้น้ำเกลือแก่ผู้ป่วย สักครู่หนึ่งพยาบาลที่ไปให้น้ำเกลือแก่ผู้ป่วยมา
 รายงานว่าได้คุยกับพ่อของเด็กพ่อเด็กบอกว่าลูกชาย ของเขาเคยถูกหมากัดมา
 เมื่อประมาณ ๑ ปีแล้ว โดยยินดั้นนั้นผมเฉลียวใจถึงโรคกลัวน้ำหนัที่จึงกลับไป
 สอบถามพ่อของเด็กใหม่ว่าเด็กเคยถูกหมากัดมาจริงหรือ พ่อเด็กรับว่าใช่และ
 ว่าเมื่อกัดลูกชายของเขาแล้ว หมาตัวนั้นก็ถูกทุบตาย ผมจึงต่อว่า ๆ เมื่อตอน
 ที่ผมตรวจโรคเด็ก และซักประวัตินั้นทำไมเขาจึงไม่บอกด้วยเล่าว่าเด็กเคยถูก
 หมากัด พ่อเด็กตอบว่าเขาคิดว่าเรื่องนั้นคงจะไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับคอเจ็บ
 ไข้ที่สูงของเขาเป็นอยู่ในขณะนั้นเพราะหลังจากที่เด็กถูกหมากัด เขาได้พาลูก
 ไปรับการรักษาโรคหมาบ้ากัดเรียบร้อยแล้ว ผมถามว่าไปรักษาที่ไหนและได้
 รับการฉีดยากันโรคหมาบ้าครบจำนวนหรือเปล่า พ่อเด็กตอบว่าพาลูกไปรักษ
 กับหลวงพ่อก็คหนึ่งซึ่งมีชื่อเสียงล่ำลือมากกว่าแห่งทางรักษาโรคหมาบ้ากัด ได้
 รดน้ำมันต์และกินน้ำมันต์มาแล้วแต่ยาฉีดยากันหมาบ้านั้นไม่ได้ฉีด ผมจึงบอก

พ่อเด็กว่าลูกชายของเขาเป็นโรคกลัวน้ำเสียแล้วและไม่มีทางรักษา พ่อเด็ก
แสดงความประหลาดใจมากบอกว่าไม่น่าเป็นไปได้เลย เพราะหลวงพ่อก็ค้น
รักษาโรคหมาบ้ากัดเก่งมากรักษาใครต่อใคร หายมามากแล้วและนี่ก็ถูกหมากัด
มาตั้งปี

ผมอธิบายให้ฟังว่าโรคกลัวน้ำนั้นอาจเกิดภายใน ๑-๒ เดือนหรือ
อาจจะนานตั้งปลายหลังถูกหมาบ้ากัดก็ได้ ทั้งนี้แล้วแต่ความรุนแรงของบาด
แผลและตำแหน่งที่ถูกหมากัด และว่าคนที่ถูกหมากัดนั้นไม่จำเป็นจะต้องเป็น
หมาบ้า หมาตีมันก็กัดคนถ้าหากมันตกใจหรือโกรธขึ้นมา ถ้าหากเป็นหมาตีกัด
แล้วไม่จำเป็นจะต้องเป็นหลวงพ่อรอก ใคร ๆ ก็รักษาหายหรือไม่รักษามันก็หาย
ไปเอง ถ้าเป็นหมาบ้ากัดแล้วไปให้หลวงพ่อก็รักษา ก็จะเป็นอย่างลูกชายของเขา
นี่แหละและพูดต่อไปว่า นี่ถ้าหากเขาไม่มาหาผมเขาก็จะเข้าใจว่าลูกของเขา
ที่กำลังจะตายนั้นเป็นไข้ตายและหลวงพ่อก็ค้นนี้ก็คงจะรักษาโรคหมาบ้าเก่งต่อ
ไปตามความรู้สึกของเขาเช่นเดิม ในคืนนั้นเด็กกลับมีไข้สูง, คลุ้มคลั่งกระวน
กระวาย วันรุ่งขึ้นเด็กมีอาการของโรคกลัวน้ำปรากฏชัด พ่อเด็กเมื่อผมบอก
ว่าไม่มีทางรักษาเสียแล้วก็ขอรับตัวเด็กกลับ บอกว่าจะพาไปหาหลวงพ่อเสีย
รักษาดูเผื่อจะมีทางบ้าง ผมให้คำแนะนำไปว่าให้พ่อเด็กและญาติ ๆ ที่มา
พยาบาลเด็กถ้าถูกเด็กกัดหรือข่วนแล้วก็ให้มาฉีดยากันหมาบ้าเสีย ส่วนที่เขา
จะไปกินน้ำมนต์หลวงพ่อนั้นไม่ห้าม แต่ว่ากินน้ำมนต์แล้วต้องฉีดยาด้วย พ่อ
เด็กรับฟังแต่ไม่รู้ว่าเชื่อผมหรือเปล่าและรับลูกชายกลับไป เด็กคนนั้นต้อง
ตายแน่เพราะอกุณิหารของหลวงพ่อผู้พิเศษและใครอีกหลายคนคงได้ตายไป
แล้วภายใต้การทำนายโรคโดยหมอเจ้าตำบลในโบมรณะบัตรว่า "เป็นไข้
ตาย" ผมหวังว่าท่านที่อ่านบทความของผมมาถึงตอนนี้คงจะไม่ต้องตายเพราะ
โรคหมาบ้ากัดเป็นแน่

อีกโรคหนึ่งที่ประชาชนซึ่งส่วนมากตามชนบท ชอบปรึกษากันโดยใช้
 คทาและเครื่องรางก็คือโรคบาดทะยัก เวลาเกิดบาดแผลเช่นถูกแก้วบาด
 เพราะไปเหยียบเข้า หรือถูกตะปูตำ หมอชาวบ้านจะทำการรักษาโดยการ
 เสกคาถา และใช้ไดดิบผูกกับตะปูเอามาผูกกับข้อแขนหรือขาที่มีบาดแผล
 เพื่อป้องกันบาดทะยัก พบได้บ่อย ๆ ที่ผู้ช่วยด้วยโรคบาดทะยักมารับการรักษา
 ด้วในโรงพยาบาล โดยมีตายดิบผูกตะปูเก่า ๆ ผูกไว้ที่แขนบ้างที่ขาบ้าง ถ้า
 หากบาดแผลไม่มีเชื้อบาดทะยักเข้าไปผู้ช่วยนั้นก็นับว่าโชคดี หมอคาถาอาคม
 พลอยมีชื่อเสียงไปด้วยว่าเสกคาถาป้องกันโรคบาดทะยักได้เก่ง มีเด็กชายคน
 หนึ่งอายุ ๑๐ ขวบ ตกต้นไม้กระตุกข้อศอกข้างซ้ายหักได้ ๑ เดือน พ่อเด็ก
 พามาโรงพยาบาลเพราะเด็กเป็นไข้ชักกระตุกกินอะไรไม่ได้มา ๒ วัน สอบ
 ถามได้ความว่าเมื่อ ๑ เดือนก่อนเด็กขยต้นไม้อแล้วพลัดตกลงมา กระตุกที่ข้อ
 ศอกข้างซ้ายหักและกระตุกแขนหะลุออกมานอกเนื้อ พ่อเด็กได้ตั้งกระตุกให้
 เข้าไปในเนื้อตามเดิม และพาไปหาหมอน้ำมนต์ทำการรักษากระตุกหักต่อไป
 ๔-๕ วันก่อนมาโรงพยาบาลเด็กมีอาการเป็นไข้ ผลที่กระตุกที่ออกมานอก
 เนื้อนั้นเหลืออีกเพียงเล็กน้อยและกระตุกที่หักก็ติดกันแล้วเพราะการรักษาหลัง
 หมอน้ำมนต์แต่ว่าแขนบิดเกผิดรูปไป ๒ วันก่อนเด็กมีอาการชักกระตุกหลังแข็ง
 ปากแข็งกินอาหารไม่ได้จึงพามาโรงพยาบาล ตรวจพบว่าเด็กเป็นโรคชักเนื่อง
 จากบาดทะยัก ได้ทำการรักษาบาดแผลและบาดทะยักไปด้วยกัน ๒๐ วันต่อ
 มาเด็กมีอาการดีขึ้นซึ่งนับว่าเป็นโชคของเด็ก เพราะผู้ช่วยด้วยโรคนี้มีอัตรา
 ตายสูงมาก ต่อมาจึงได้ทำการผ่าตัดรักษาความพิการที่แขน เด็กอยู่ในโรง-
 พยาบาลประมาณเดือนครึ่งจึงกลับบ้านได้

ธรรมชาติของคนและสัตว์ทั่วไปนั้นร่างกายมีพลังงานอยู่ ๒ ชนิด คือ พลังงานทางกายและพลังงานจิตเพื่อความคงอยู่ของชีวิต เสาะแสวงหาอาหาร, หลบหลีกภัยให้พ้นจากศัตรูและสืบพืชพันธุ์ต่อไปตามกฎของธรรมชาติ พลังงานทางกายได้แก่พลังความแข็งแรงของร่างกายที่จะต่อสู้ให้ได้มาซึ่งอาหารและ หลบหลีกหรือต่อสู้กับศัตรูเมื่อถึงเวลาจำเป็น พลังทางจิตได้แก่ความคิดความ จำเหตุการณ์และสิ่งที่เคยพบเคยเห็น เพื่อใช้เป็นเครื่องตัดสินใจในการที่จะ หลบ หลีกหรือต่อสู้ศัตรู เพื่อหาอาหารและเพื่อสืบพืชพันธุ์ เช่นเดียวกัน มนุษย์เวลานี้ ได้วิวัฒนาการเจริญมามากกว่าสัตว์ทั้งหลาย สมองของมนุษย์มีขนาดใหญ่ กว่า เพราะมนุษย์มีความคิดความจำและสติปัญญามากกว่า สมองของสัตว์ สุนัขไม่ได้ในด้านสติปัญญา แต่สมองของสัตว์มีพลังทางจิตอันหนึ่งซึ่งมนุษย์ สู้ไม่ได้ สิ่งนั้นคือการประจักษ์นอกเหนืออินทรีย์ (Extrasensory perception) เพราะสัตว์มีความคิดความจำในการหลบหลีกหรือต่อสู้กับศัตรูหรือหนี ให้พ้น ภัยพิบัติต่าง ๆ สุนัขไม่ได้ ธรรมชาติจึงสร้างให้สัตว์สามารถมีความรู้ถึง ภัยอันตรายภัยพิบัติบางอย่างล่วงหน้าได้ เช่น ภูเขาไฟระเบิด, ไฟไหม้ป่า เคย มีหลักฐานปรากฏว่า พวกสัตว์ป่ามีความสามารถรู้ตัวล่วงหน้าได้ถึงกับว่ายน้ำลง ไปในทะเลเพื่อจะหนีจากเกาะที่ภูเขาไฟจะระเบิด เคยอพยพหนีออกจากป่า เป็นฝูง ๆ ก่อนที่ไฟป่าจะไหม้ดังนี้เป็นต้น

การประจักษ์นอกเหนืออินทรีย์นี้ มนุษย์เราในสมัยดึกดำบรรพ์ก็คง จะมีอยู่เช่นเดียวกับสัตว์ทั้งหลาย ต่อมาเมื่อสมองของมนุษย์เจริญเติบโตขึ้น ในด้านความคิดและสติปัญญา มนุษย์คิดสร้างอาวุธและเครื่องมือต่าง ๆ ใน การที่จะต่อสู้กับศัตรูและภัยพิบัติตามธรรมชาติ ชีวิตมีความปลอดภัยมากขึ้น

พลังทางจิตอันหนึ่งซึ่งมนุษย์เคยมีเช่นเดียวกับสัตว์ทั้งหลาย คือการประจักษ์นอกเหนืออินทรีย์สำหรับเตือนให้รู้ถึงภัยพิบัติต่างๆ ก็เลยไม่ค่อยได้ใช้ ความสามารถอันนี้จึงค่อยๆ เสื่อมไปจากพลังจิตของมนุษย์ (เช่นเดียวกับร่างกายถ้าส่วนใดไม่ค่อยได้ใช้ก็จะค่อยๆ สับเล็กและสูญหายไป ไล่ตั้งในสัตว์ชั้นต่ำมีขนาดใหญ่ เพราะใช้เป็นที่เก็บกักอาหารได้ แต่ในคนไม่ได้ใช้ลำไส้ส่วนนี้จึงสับเล็กลงกลายเป็นไส้ตั้ง ทำให้แพทย์ต้องมึนงานเพิ่มขึ้นคอยตัดไส้ตั้งคนไข้ทิ้งอยู่ทุกวันนี้ พลังจิตของมนุษย์กลับมาเจริญมากขึ้นในด้านความคิดความจำ และสติปัญญาทำให้มนุษย์ได้ชื่อว่าเป็นสัตว์ที่ประเสริฐกว่าสัตว์ทั้งหลาย พลังทางกายและพลังทางจิตนั้นมิใช่เป็นสมบัติของคนทุกคน ไม่ใช่ว่าจะมีอยู่แต่ในบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือมีอยู่ในคนพวกหนึ่งพวกใดโดยเฉพาะ เมื่อเราต้องการให้พลังร่างกายแข็งแรงต้องออกกำลังกายบริหารร่างกายฉันใด เมื่อเราต้องการให้พลังจิตเจริญขึ้นเราก็ต้องฝึกฝนใช้ความคิดและศึกษาหาความรู้ฉันนั้น การฝึกฝนพลังจิตคือต้องขยันหมั่นค้นคว้าศึกษา ใช้ความคิดในทางที่ถูกเพื่อให้เกิดสติปัญญา การฝึกฝนอีกอย่างหนึ่งคือการทำสมาธิจิต

การทำสมาธิจิตนี้ เป็นวิทยาศาสตร์สาขาหนึ่งซึ่งมีเหตุผลทดลองได้ และจะพิสูจน์ได้ ไม่ใช่ไสยศาสตร์ลึกลับจนเกินกว่าคนธรรมดาทั่วไปจะเข้าใจ มีการค้นคว้าทางจิตสาขาหนึ่งเรียกว่า Hypnosis ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทางจิตวิทยา เรามาแปลเป็นภาษาของเราว่าการสะกดจิตซึ่งฟังแล้วออกจะน่ากลัวอยู่ ความจริงแล้ว Hypnosis เป็นเรื่องการศึกษาสภาวะของจิตอย่างหนึ่ง เมื่อจิตอยู่ในภวังค์คือครึ่งหลับครึ่งตื่น ในระยะนั้นจิตจะมีสมาธิที่สุด ผมไม่มีความรู้เกี่ยวกับการสะกดจิตเพียงแต่เคยได้ยินมาบ้างเท่านั้น

ผู้ที่ถูกสะกดนั้นจะต้องเป็นผู้ที่หาจิตให้เป็นสมาธิได้ดีจึงจะได้ผลดี และจะต้องให้ความร่วมมือกับผู้สะกดด้วย คนบัญญัติอ่อน คนจิตทวมหรือคนใช้ เป็นโรคจิตเหล่านี้ไม่สามารถจะรับการสะกดได้ เมื่อจิตเริ่มเข้าสู่วงค์คือเป็นสมาธิขั้นนั้น ปรากฏการณ์ของจิตบางอย่างซึ่งไม่พบในสภาพจิตปกติ ก็จะเริ่มเกิดขึ้นเป็นชั้น ๆ ไป ชั้นแรกกล้ามเนื้อจะเกร็งทำให้ตัวแข็งได้ เมื่อจิตเป็นสมาธิมากชั้นกล้ามเนื้อจะอ่อนตัวเป็นปกติ สามารถสั่งให้เกิดอาการชาที่ส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายได้ ปรากฏการณ์นี้ทางแพทย์ได้นำมาใช้ในการทดลองบุตรไม่ให้มีอาการเจ็บปวด, ใช้ในการถอนฟันไม่ให้เจ็บ ใช้ในการผ่าตัดบางอย่าง ฯ เมื่อจิตเป็นสมาธิถึงลงไปอีกผู้ถูกสะกดจะสามารถหยุดคุยได้ เคลื่อนไหวร่างกายได้เหมือนคนธรรมดา เพียงแต่ว่าจิตของผู้บวญอยู่ในวงค์คล้ายกับคนละเมอ เมื่อจิตเป็นสมาธิมากที่สุดโดยที่ได้รับการฝึกหัดซ้ำ ๆ กัน ปรากฏการประหลาดอย่างหนึ่งของจิตจะเกิดขึ้นเรียกว่า การประจักษ์นอกเหนืออินทรีย์ ซึ่งมีตาทิพย์สามารถมองเห็นได้โดยไม่ต้องใช้ตา

ความสามารถอันนี้คณะของนายแพทย์ เซียร์ สิริยานนท์ และนายแพทย์ประพันธ์ พิเศษ เคยนำเด็กที่ได้รับการฝึกจิตมาแล้วจนเกิดภาวะตาทิพย์ มาแสดงให้ผู้ชมทางโทรทัศน์นานมาแล้ว และเมื่อเร็ว ๆ นี้มีฝรั่งนักแสดงกลคนหนึ่งใช้ความสามารถอันนี้ โดยแสดงการใช้ผ้าผูกปิดตาแล้วขับรถไปตามถนนสายต่าง ๆ ได้ การประจักษ์นอกเหนืออินทรีย์นอกจากนี้มี หูทิพย์ คือสามารถได้ยินเสียงที่อยู่ไกล ๆ คนปกติไม่ได้ยินได้ โทรจิตคือสามารถรู้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอีกที่หนึ่งซึ่งอยู่ห่างไกลออกไปได้ หรือบางทีแลเห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วในอดีตหรือที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ปรากฏการณ์ทางจิต

เหล่านี้เป็นความจริงทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งสถาบันค้นคว้าทางจิตในมหาวิทยาลัยหลายแห่งในอเมริกาทำการศึกษาค้นคว้าอยู่เรื่อยมาเป็นเวลานานมาแล้ว จนกระทั่งบัดนี้ ปรากฏการณ์เหล่านี้สามารถพิสูจน์ได้และทดลองได้ว่ามีจริงเป็นแต่เพียงว่าความรู้ของเราในปัจจุบันนี้ยังไม่สามารถหาทฤษฎีมาชี้แจงการเกิดขึ้นของปรากฏการณ์เหล่านี้ได้ แต่เชื่อว่าในอนาคตด้วยการศึกษาค้นคว้าด้วยปัญญาของคนเรา คงจะหาเหตุผลและทฤษฎีต่าง ๆ มาอธิบายปรากฏการณ์เหล่านี้ได้ เช่นเดียวกับวิทยาศาสตร์สาขาอื่น ซึ่งบางครั้งเกิดมีปรากฏการณ์บางอย่างขึ้น หรือสามารถทำให้เกิดปรากฏการณ์นั้นได้ แต่หาเหตุผลมาอธิบายปรากฏการณ์นั้นไม่ได้ หรือบางครั้งตรงกันข้ามมีแต่ทฤษฎีอธิบายว่าน่าจะมีสิ่งนั้นหรือปรากฏการณ์นั้นอยู่ แต่ในทางปฏิบัติยังค้นหาปรากฏการณ์นั้นยังไม่พบก็ได้ ปรากฏการณ์ทางจิตและความรู้ในด้านการสะกดจิตนี้มีพวกนักแสดงกลนำไปใช้ในการแสดงเป็นอาชีพกันเป็นจำนวนมาก เช่นทำให้ร่างกายของผู้ถูกสะกดแข็งเป็นท่อนไม้แล้วให้คนขึ้นไปยืน ใช้ฝ่ามือตาแล้วหายรูปไฟไปอก บิดตาอ่านหนังสือบนกระดานดำได้ ฯลฯ เป็นต้น คนทั่วไปที่ได้ชมการแสดงนั้นก็เพียงแต่รู้สึกประหลาดใจและรู้สึกว่าเป็นของธรรมดา เพราะคนพวกนั้นเป็นนักแสดงกล ตรงกันข้ามหากใครหัวแหลมสักหน่อยทำวางท่าทางให้หน้าเลื่อมใส ไข่มุมเฝ้าหนวดเครารุงรัง แต่งเนื้อแต่งตัวให้ผิดคนไปและมีความสามารถในการฝึกจิตเช่นเดียวกับนักแสดงกลนั้น มาแสดงให้ประชาชนชม ประชาชนก็จะเกิดความเลื่อมใส นับถือว่าเป็นอาจารย์ผู้วิเศษ มีลูกศิษย์ลูกหาเต็มบ้านเต็มเมือง ทั้งๆ ที่ปรากฏการณ์ทางจิตเหล่านี้เป็นสิ่งที่ธรรมดาที่จะเกิดขึ้นได้แก่ทุกคนที่หมั่นฝึกฝนตนเองเข้า เปรียบคึกคล้ายกับคนบ้า

ในภาพทวีปแอฟริกันเห็นฝรั่งจัดเอาไฟแช็กขึ้นมาจุดบุหรี่สูบกู้สูดกอกใจกลัว เห็นฝรั่งคนนั้นเป็นพ่อมดผู้วิเศษ สามารถเรียกไฟได้ ยอมตนเป็นลูกศิษย์ลูกหาไปตาม ๆ กัน ปรากฏการณ์ทางจิตเหล่านี้มักไม่ค่อยพบหรือมีเป็นข่าวในบรรดาบุคคลสำคัญของโลกทั้งในอดีตและปัจจุบัน เช่นนักวิทยาศาสตร์คนสำคัญของโลกตั้งแต่กาลิเลโอ นิวตันจนถึงไอน์สไตน์ หรือนักคณิตศาสตร์ นักประพันธ์ นักการเมืองชั้นนำของโลกก็ตาม อาจเป็นไปได้ว่าสำหรับบุคคลเหล่านี้สมองได้เจริญเติบโตไปในด้านความคิดและสติปัญญาเป็นอันมาก ความสามารถทางด้านการประจักษ์นอกเหนืออินทรีย์จึงมีอยู่น้อย ตรงข้ามความสามารถทางด้านการประจักษ์นอกเหนืออินทรีย์นี้มีปรากฏหรือมีเป็นข่าวอยู่ในหมู่บุคคลที่มีระดับความรู้ การศึกษาและสติปัญญา อยู่ในระดับธรรมดาเท่านั้นเอง เช่นบุคคลที่เป็นคนทรงให้เจ้าพ่อเจ้าแม่ทั้งหลาย, หมอดู หมอทำเสน่ห์และอาจารย์วิเศษ คนป่าในใจกลางทวีปอาฟริกามีความสามารถในทางนี้กันมาก มีพวกพ่อมดหมอผีเป็นข่าวที่เคยอ่านพบบ่อย ๆ บุคคลสำคัญของโลกดังที่กล่าวนั้นก็สามารรถมีปรากฏการณ์ทางจิตได้เช่นกัน ถ้ามีเวลามา ผูกทำสมาธิจิต พระพุทธเจ้าของเราก็ได้ทราบถึงคุณสมบัติของจิตอันนี้ แต่ไม่ทรงสนับสนุนให้หลงงมงายเพราะไม่ใช่ทางให้เกิดปัญญาเพื่อการหลุดพ้น และไม่ทรงสนับสนุนให้สาวกของพระองค์แสดงอวดอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์อย่างใด

จะขอเล่าเรื่องการผูกจิต, การปลุกตัว และการเข้าทรงเท่าที่เคยประสบมาเมื่อครั้งยังเป็นนักเรียนนักศึกษาชั้นนี้ ผมได้อาศัยอยู่วัดเป็นเวลานาน ตอนกลางคืนมีการหัดปลุกตัว, ปลุกพระกันบ่อย ๆ บางทีก็เข้าทรง ผมชอบไปดูและเกิดความสนใจจึงลองหัดบ้าง ชั้นแรกเขาให้ผมหัดปลุกตัวด้วยคาถาก่อน

โดยให้คาถามาบทหนึ่งซึ่งจำไม่ได้เสียแล้วว่ามีอะไรบ้าง ผมหัดทำคือท่องคาถา และทำจิตให้เป็นสมาธิ ครั้งแรก ๆ ไม่ได้ผลต่อมาราว ๔-๕ วันจึงได้ผลขึ้น เมื่อจิตเป็นสมาธิถึงระยะหนึ่งรู้สึกตัวว่าเคลิ้มไป กล้ามเนื้อทั่วร่างกายแข็ง แกร่งขึ้นมาและมีอาการตัวสั่นไปหมด แต่ความรู้สึกยังมีอยู่คล้าย ๆ กับตอนที่ จะหลับ เปรียบดูก็คล้ายกับคนไข้ที่ดื่มยาสลบก่อนที่คนไข้จะสลบหมดความรู้สึกไปนั้นจะถึงระยะหนึ่งที่กล้ามเนื้อของคนไข้จะแข็งเกร็งและคัน เรียกระยะนี้ว่า Exciting state เมื่อจิตเป็นสมาธิลึกลงไปอาการนี้จะหายไป ครั้งแรก ๆ ผมจะตื่นขึ้นเมื่อถึงระยะแรกนี้ เมื่อหัดทำหลาย ๆ วันเข้าก็สามารถหลับได้ลึก ลงไปอีก ต่อจากนั้นมีการหัดปลุกพระและเครื่องรางต่าง ๆ โดยเอาพระหรือ เครื่องรางนั้นใส่ในมือแล้วทำจิตให้เป็นสมาธิเช่นเดียวกัน เพื่อที่จะดูว่าพระ เครื่องรางนั้นมีคุณสมบัติไปในทางใด ผู้ที่สอนให้ผมทำได้บอกลักษณะเครื่อง หมายให้รู้ไว้ก่อน เช่นถ้าพระเครื่องรางนั้นมีคุณสมบัติทางเมตตาผู้ที่ทำสมาธิ แล้วจะยกมือขึ้นเข้ดตา, ถ้าอยู่ยงคงกระพันจะใช้มือถูตามตัวทั่ว ๆ ไป แคล้ว คลาดจะยกมือโบกขึ้นเหนือหัว เป็นต้น ลักษณะนี้ไปคล้ายกับผู้ถูกสะกดจิตทำ สัญญาณบอกให้ผู้ทำการสะกดรู้ เช่นผู้ทำการสะกดบอกให้ผู้ถูกสะกดชาที่มีมือด้ รู้สึกชาแล้วให้ยกมือขึ้น เมื่อผู้ถูกสะกดรู้สึกชาตามที่ตั้งนั้น ก็จะยกมือขึ้นเป็น สัญญาณให้รู้ บางครั้งมีคนแอบเอาก้อนอิฐใส่มือผม ผมก็ปลุกขึ้นเหมือนกัน คน ที่สอนผมเขาบอกว่า เป็นเพราะผมท่องคาถาด้วยจึงปลุกขึ้นเพราะคาถา แต่ตัว ผมเองคิดว่าถึงไม่ท่องคาถาถ้าจิตเป็นสมาธิแล้วก็มีอาการเกิดขึ้นเหมือนกัน

ต่อมาหัดเชิญโหรบ้าง เจ้าพ่อต่าง ๆ บ้าง มาเข้าทรง พอเจ้าพ่อ มาเข้าทรงจะเกิดอาการตัวสั่นอย่างที่เรียกกันว่าเจ้าเข้า เพื่อเป็นสัญญาณ

บอกให้รู้ว่าเจ้ามาเข้าแล้ว อาการนั้นเป็นคล้ายกับอาการเกร็งของกล้ามเนื้อ ก่อนที่จิตจะเริ่มเป็นสมาธิ ถ้าคนฝึกหัดทำบ่อย ๆ และมีภาวควบคุมตัวเองดีจะไม่สั่นก็ได้, มีแต่อาการเกร็งตัวหน่อยเดียวเท่านั้น คล้ายกับคนไข้ที่ตมยาสลบในการผ่าตัดบ่อย ๆ เพราะต้องรับการผ่าตัดหลายครั้ง หรือคนไข้ที่ได้รับการอธิบายจนหายกลัวการตมยาสลบ คนไข้จะตื่นเพียงเล็กน้อยหรือไม่ตื่น แต่มีอาการตัวเกร็งแข็งอยู่ชั่วประเดี๋ยวหนึ่ง เมื่อเจ้าพ่อเข้ามาแล้วก็พูดตอบข้อซักถามกันไปผิดบ้างถูกบ้าง แล้วแต่ความรู้ดั้งเดิมของคนทรงมีเพียงใด และทำจิตเป็นสมาธิได้แค่ไหน ลักษณะนี้คล้ายกับคนที่ถูกสะกดจิตให้หลับลึกลงจนสามารถพูดได้มีการเคลื่อนไหวได้แบบคนละเมอ ต่างกันแต่ว่าคนทรงนั้นทำจิตของตนให้เป็นสมาธิเองไม่มีใครมาสะกด ผมหัดเข้าทรงแบบนี้ระยะแรก ๆ ยังรู้ตัวอยู่บ้างว่าพูดอะไรทำอะไรเพราะยังหลับไม่ลึกพอ เขาบอกว่าเจ้าเข้าประทับไม่เต็มตัว เมื่อหัดอยู่หลายหนเข้าทำจิตเป็นสมาธิลึกได้เข้าก็ไม่รู้ตัวว่าได้พูดได้ทำอะไร จนกว่าจะตื่นขึ้นมาและเขาเล่าให้ผมฟัง

ผมมีเพื่อนคนหนึ่ง เป็นแพทย์ด้วยกันเป็นคนทีละเมอเก่งที่สุด นอนด้วยกันเห็นเขาลุกขึ้นนั่งละเมอตอนดึก ๆ และพูดคุยกะไรต่ออะไรอยู่คนเดียว ผมเคยตื่นขึ้นบ่อย ๆ เพราะเสียงของเขาและนั่งคุยด้วย ซักถามเรื่องราวต่าง ๆ ก็ได้เรื่องราว ตามปัญหาบางอย่างก็ตอบได้ความดี สักพักหนึ่งเขาจะล้มตัวลงนอนหลับต่อไป ตื่นขึ้นเข้าไม่ปรากฏว่าเขารู้เรื่องราวที่พูดคุยกับผมเมื่อคืนที่แล้วเลย เป็นอยู่อย่างนี้บ่อย ๆ ลักษณะอันนี้ก็คล้ายกันเดียวกับคนทรงนั่นเอง ผมหัดเข้าทรงบ่อย ๆ เข้า ตอนหลัง ๆ ซักจะทำนายทายทักอะไรได้เรื่องได้ราวคือส่วนผิคน้อยลงไปบ้าง เคยหายให้จับตัวคนชะโมยของวัดได้

ผมหัดอยู่พักหนึ่งแล้วก็ค่อย ๆ ห่างไป เพราะเกรงจะเป็นเจ้าพ่อเจ้าจริง ๆ คือ การหัดทำจิตสมาธิแบบนั้นผู้หัดทำจะต้องคอยรู้จักและเตือนสติตัวเองอยู่เสมอให้รู้ว่าอะไรเป็นความจริงอะไรเป็นเพียงปรากฏการณ์ของจิตเท่านั้น มิฉะนั้นแล้วจะกลายเป็นคนสติเฟื่องเอาง่าย ๆ ผู้ที่หัดเข้าทรงตามแบบแผนแล้วเขาจะมีการทำพิธียกครูและพิธีครอบแบบเดียวกับเรียนนาฏศิลป์เหมือนกัน ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้จิตออกแวกกลายเป็นคนจิตไม่ปกติไป เช่นเดียวกับการสะกดจิตบางแห่งเขาห้ามไม่ให้บุคคลทั่วไปนอกจากแพทย์ เป็นผู้กระทำการสะกดจิตได้ เพราะระหว่างการสะกดจิตนั้นแพทย์จะคอยบอกให้ผู้ถูกสะกดมีจิตใจสบาย ร่างกายสบายจิตใจไม่ให้วอกแวกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะผู้ที่ถูกสะกดเป็นครั้งแรกแล้วนับว่าสำคัญมาก มิฉะนั้นแล้วจะต้องมาทำการรักษาโรคจิตโรคประสาทกันในภายหลังอีก

เท่าที่ผมเล่าเรื่องเกี่ยวกับพลังกาย, พลังจิต และการทำสมาธิจิตมา ยี่ดียวานนี้ ก็เพื่อจะให้เห็นว่าเรื่องของจิตและปรากฏการณ์ทางจิตนั้นไม่ใช่เรื่องเร้นลับอะไรเป็นเรื่องธรรมดา เป็นสิ่งที่มีอยู่ในตัวคนทุกคนเช่นเดียวกับกับพลังร่างกาย ถ้าเราหมั่นออกกำลังกายพลังกายของเราก็แข็งแรง จิตก็เช่นเดียวกัน ถ้าเราหมั่นฝึกจิตทำจิตให้เป็นสมาธิพลังจิตของเราก็จะกล้าแข็ง และก็มีโอกาสที่จะเกิดปรากฏการณ์ทางจิตดังที่กล่าวแล้วได้ คนที่ฝึกจิตจนมีความสามารถดังกล่าวหากหลงลืมตัวไป ก็จะกลายเป็นอาจารย์พิเศษหรือเป็นผู้วิเศษสร้างความยุ่งยากให้แก่บ้านเมืองเช่น เป็นผู้บุญผู้บ่กลายเป็นกบฏไปตามที่ เคยมีในประวัติศาสตร์ การฝึกจิตให้พลังเข้มแข็งนั้นเป็นของดีถ้าจะใช้จิตที่ฝึกเป็นสมาธิดีแล้วนั้นมาใช้ในการศึกษาหาความรู้ ใช้ความคิดให้เกิดสติ

ปัญญาแตกฉานออกไปก็จะเป็นประโยชน์แก่ตนและบ้านเมือง ถ้าไปใช้ในทางที่ผิดโดยหลงตนไปก็จะเกิดผลเสียหายดังที่กล่าวแล้ว คนที่ฝึกพลังกายจนมีกำลังแข็งแรง หากใช้พลังกำลังของตนไปในทางที่ผิดพลาดที่สุดก็ต้องไปอยู่ลาถยว คนฉลาดก็ย่อมจะใช้พลังกายที่แข็งแรงของตนนั้นไปทำงานประกอบสัมมาอาชีพเป็นประโยชน์แก่ตนแก่ครอบครัวและประเทศชาติ คนที่ฝึกจิตเป็นสมาธิดีแล้วไม่ใช้จิตนั้นไปคิดไปศึกษาหาความรู้ให้เกิดปัญญา แต่กลับมาพอใจเพียงสภาพของจิตที่เป็นสมาธิเท่านั้น ย่อมจะเปรียบได้กับชายงามที่เดินกรีดกรายอยู่บนเวทีประกวดด้วยความพึงพอใจในความล่ำสันแห่งเนื้อกล้ามเนื้อของตน แต่การงานไม่ทำ

ผมเคยมีคนใช้โรคประสาทบางรายปรากฏว่า ไปวัดทำวิปัสสนาเป็นประจำอยู่บ่อย ๆ บางที่อาการโรคประสาทรักษาไม่ค่อยจะหาย ผมเคยแนะนำให้เลิกไปนั่งวิปัสสนาเสียก็มี คนที่ฝึกจิตเป็นสมาธิจึงสามารถเกิดการประจักษ์นอกเหนืออินทรีย์คือมีตาทิพย์หูทิพย์เหล่านั้น ก็ไม่หมายความว่าคนผู้นั้นจะเก่งวิเศษเป็นผู้มีอิทธิฤทธิ์อภินิหารเกินคนไป คนเราจะเก่งที่สุดได้ก็แค่ความเก่งที่สุดของธรรมชาติของมนุษย์ที่จะอำนวยให้ได้เท่านั้น จะเก่งเกินคนไปนั้นไม่มีนอกจากจะพูดขยายต่อเติมกันไปเอง เมื่อเร็ว ๆ นี้มีข่าวในสื่อพิมพ์ทั้งในเมืองไทยและต่างประเทศ คือมีฤๅษีอินเดียองค์หนึ่งเป็นผู้มีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์มาก สามารถกินยาพิษที่ร้ายแรงได้โดยไม่ตาย แสดงการเดินบนผิวน้ำให้บรรดาสาธุศิษย์และผู้เลื่อมใสชม ปรากฏว่าพออย่างเท่าก้าวแรกลงบนผิวน้ำก็จมลงไปทันที ความสามารถกินยาพิษได้โดยไม่เป็นอันตรายนั้นเคยปรากฏมาแล้ว ราสบูตินนักบวชชาวรัสเซียสมัยก่อนการปฏิวัติถูกผู้คิด

ปฏิกิริยาของกล้ามเนื้อหัวใจเข้าไป ก็ไม่ตายเพราะมีอำนาจจิตใจแล้วซึ่ง ถูกยิง ขนาดถ้าเป็นคนธรรมดาที่ตาย แต่ราสปูตินไม่ตาย เมื่อถูกยิงซ้ำ ๆ กันจนเกินกว่าร่างกายมนุษย์จะทนได้จึงตาย การที่กินยาพิษแล้วไม่ตายนั้นพอจะมีทางอธิบายได้ กระเพาะอาหารของคนเรานั้นประกอบด้วยเซลล์อยู่หลายพวก บางพวกผลิตกรดเกลือขึ้นเพื่อช่วยในการย่อยอาหาร บางพวกผลิตน้ำมูกเพื่อบุผิวของกระเพาะอาหารทั่วไป บ้างก็ไม่ให้กรดที่ผลิตขึ้นมากทำลายผิวภายในของกระเพาะอาหารได้ กรดเกลือที่ผลิตขึ้นในกระเพาะอาหารนั้นมีความเข้มข้นและจำนวนแปรเปลี่ยนไปได้ตามเวลาและตามอารมณ์ของคนผู้นั้น เช่น เวลาหิวข้าวหรือได้กลิ่น นึกถึงอาหารอร่อยที่ชอบ กระเพาะอาหารจะผลิตกรดออกมามากและมีความเข้มข้นสูง ถ้าคนนั้นเบื่ออาหารหรือไม่ถึงเวลากิน กระเพาะอาหารจะผลิตกรดออกมาจำนวนน้อยและจาง มีทางเป็นไปได้ว่าผู้ที่ฝึกจิตใจพลังจิตใจแล้วนั้น อาจมีความสามารถบังคับการผลิตกรดและน้ำเมือกในกระเพาะอาหารได้ตามที่ต้องการ โดยผ่านคำสั่งไปทางระบบประสาทอัตโนมัติของร่างกาย เหมือนกับเราออกคำสั่งให้ร่างกายยกขาขึ้นได้โดยออกคำสั่งไปทางระบบประสาทปกติ กรดที่มีความเข้มข้นสูงและมีเป็นจำนวนมากในกระเพาะอาหารนี้จะไปทำลายพิษของยาที่กินเข้าไป และน้ำเมือกจำนวนมากที่ผลิตออกคลุมผิวกระเพาะอาหารนั้น จะบ่งกั้นไม่ให้กรดและยาพิษไปทำลายผิวกระเพาะอาหาร เรียกว่าความสามารถอันอยู่ในวิสัยที่ความเก่งที่สุดของมนุษย์สามารถทำได้ โยคีผู้นั้นจึงกินยาพิษเข้าไปโดยไม่เป็นอันตราย แต่มาถึงตอนที่โยคีจะแสดงการเดินบนผิวน้ำ ความสามารถอันนี้เป็นสิ่งพ้นวิสัยมนุษย์ โยคีผู้นั้นจึงจมลงไปใต้น้ำ ร่างกายของคนเรานั้นโดย

ปกติลอยน้ำได้เอง แต่ว่าลอยปริ่ม ๆ อยู่ระดับผิวน้ำเท่านั้น คนที่แสดงตัวเป็นนางลอยน้ำได้นั้นก็เพียงแต่เป็นผู้ที่รู้เทคนิคในการทรงตัวให้ลอยน้ำ ไม่ใช่ผู้วิเศษอะไร คนที่ไปตุ๋กสามารถลอยตัวเองได้ด้วยวิธี ดังที่เคยบอกแล้วว่าร่างกายคนเรานั้นไม่จมน้ำแต่จะลอยปริ่มผิวน้ำ ส่วนที่ช่วยให้ลอยได้คือส่วนของร่างกายที่มีลมใต้แก่ส่วนนอกและส่วนท้อง ดังนั้นถ้าเราอนหงายในน้ำ ส่วนนอกและท้องจะลอย เราเกร็งหัว ลำคอ หลังและแขนขาให้เกร็งเป็นเส้นตรงกับอกและท้อง ร่างกายของเรา ก็จะลอยปริ่มน้ำโดยที่จมูกของเราจะโผล่พ้นน้ำอยู่เล็กน้อยพอให้หายใจได้ ลองทำตุ๋กสองสามครั้งท่านก็จะกลายเป็นนางลอยได้เช่นเดียวกัน

สรุปเรื่องอภินิหารกับการรักษาโรคนั้น เป็นไปได้ในทางที่ช่วยสร้างเสริมกำลังใจให้แก่ผู้ป่วย ถ้าผู้ป่วยนั้นเป็นโรคที่เกิดจากความอ่อนแอของจิตใจแล้วอาจารย์วิเศษ, หลวงพ่อวิเศษก็สามารถที่จะช่วยเหลือรักษาผู้ป่วยนั้นให้หายได้ แต่ถ้าหากว่าผู้วิเศษนั้นสำคัญคนผิดไปคิดว่าตนเป็นผู้มีอิทธิฤทธิ์เหนือธรรมชาติของมนุษย์ สามารถรักษาโรคมัยไข้เจ็บได้ทุกชนิด แม้แต่โรคที่จะเป็นอันตรายต่อชีวิตของผู้ป่วยเองแล้ว ผู้วิเศษนั้นก็กลายเป็นเพี้ยนขาดนัยบุญไปโดยไม่รู้ตัว ดังตัวอย่างที่เล่ามาแล้วแต่ต้น ที่ได้กล่าวถึงปรากฏการณ์ธรรมชาติของจิตไว้ในตอนท้ายนั้น ก็เพื่อจะให้เห็นว่าปรากฏการณ์ของจิตที่ดูเป็นเรื่องลึกลับนั้นแท้ที่จริงเป็นเรื่องวิทยาศาสตร์ เป็นสิ่งที่อยู่ในวิสัยของมนุษย์จะฟังมีได้ถ้าหากฝึกฝนตนเอง ไม่จำเป็นว่าผู้นั้นจะต้องเป็นผู้วิเศษอะไร บทความเรื่องนี้ไม่ได้มีเจตนาที่จะกล่าวให้ร้ายผู้หนึ่งผู้ใดหรือบุคคลคณะหนึ่งคณะใด แต่มีความประสงค์ที่จะให้ประชาชนทั่วไปได้นำไปเป็นข้อพิจารณา

ในการที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อ ในการอภินิหารที่ได้พบเห็น โลกยุคปัจจุบันนี้ได้
 อย่างเข้าสู่ยุคปรมาณูแล้ว อีกไม่ข้ามมนุษย์เราก็จะอย่างเทียบลงบนดวงจันทร์
 ในขณะเดียวกัน บ้านเมืองของเราประชาชนส่วนใหญ่ยังแตกต่อนอกนิหารของ
 บ่อนวิเศษ ผู้วิเศษร้อยแปดประการกันอยู่เช่นนี้ เราจะภูมิใจว่าชาติของเรา
 ได้เจริญเข้าสู่ยุคเดียวกันกับอารยประเทศเขาได้อย่างไร ความมุ่งหมายอีก
 ประการหนึ่ง ก็เพื่อที่จะเห็นพระพุทธานันเป็นศาสนาประจำชาติของเรา
 เป็นศาสนาอันบริสุทธิ์ผุดผ่องปราศจากกาฝากที่เข้ามาทำลาย สมกับเป็น
 ศาสนาของปวงชนที่เจริญด้วยปัญญา

---

๕ หลักการตั้งชื่อ

วันอาทิตย์ สระทั้งหมด เป็นบริวาร ก-ง เป็นอายุ จ-ญ เป็นเดช
ฎ-ณ เป็นศรี ด-น เป็นมูละ บ-ม เป็นอุสาหะ ย-ว เป็นมนตรี ศ-พ
เป็นกาละกิติ

วันจันทร์ ก-ง เป็นบริวาร จ-ญ เป็นอายุ ฎ-ณ เป็นเดช ด-น
เป็นศรี บ-ม เป็นมูละ ย-ว เป็นอุสาหะ ศ-พ เป็นมนตรี สระ
ทั้งหมดเป็นกาละกิติ

วันอังคาร จ-ญ เป็นบริวาร ฎ-ณ เป็นอายุ ด-น เป็นเดช บ-ม
เป็นศรี ย-ว เป็นมูละ ศ-พ เป็นอุสาหะ สระทั้งหมดเป็นมนตรี ก-ง
เป็นกาละกิติ

วันพุธ ฎ-ณ เป็นบริวาร ด-น เป็นอายุ บ-ม เป็นเดช ย-ว
เป็นศรี ศ-พ เป็นมูละ สระทั้งหมดเป็นอุสาหะ ก-ง เป็นมนตรี จ-ญ
เป็นกาละกิติ

วันพฤหัสบดี บ-ม เป็นบริวาร ย-ว เป็นอายุ ศ-พ เป็นเดช
สระทั้งหมดเป็นศรี ก-ง เป็นมูละ จ-ญ เป็นอุสาหะ ฎ-ณ เป็นมนตรี
ด-น เป็นกาละกิติ

วันศุกร์ ศ-พ เป็นบริวาร สระทั้งหมดเป็นอายุ ก-ง เป็นเดช
จ-ญ เป็นศรี ฎ-ณ เป็นมูละ ด-น เป็นอุสาหะ ย-ว เป็นกาละกิติ

วันเสาร์ ด-น เป็นบริวาร บ-ม เป็นอายุ ย-ว เป็นเดช ศ-พ
เป็นศรี สระทั้งหมดเป็นมูละ ก-ง เป็นอุสาหะ จ-ญ เป็นมนตรี ฎ-ณ
เป็นกาละกิติ

ความหมายของการตั้งชื่อ

บรืวาร	หมายถึง	จะมีญาติมิตรมาก	บรืวารมาก
อายุ	„ „	มีอายุยืน	
เดช	„ „	อำนาจวาสนา	
ศรี	„ „	เสน่ห์ ราศรี คนรัก	
มูละ	„ „	มีหลักฐาน ใจคอมั่นคง	
อุสาหะ	„ „	มีความขยันหมั่นเพียร	
มนตรี	„ „	มีความคิดสูง ความคิดดี	
กาละกิดี	„ „	ไม่ดี อากั๊พ อับวาสนา	

ความนิยมในการตั้งชื่อ ถ้าเป็นชายมักใช้อักษรแม่น้ำ และตามด้วย
 เดช อายุ มนตรี ถ้าเป็นหญิง นิยมใช้อักษรพ่อน้ำ และตามด้วย ศรี
 บรืวาร อายุ หรือถือหลักเกณฑ์ง่าย ๆ ว่าไม่เป็นกาละกิดีก็เป็นอันใช้ได้

